

OPĆINSKO VIJEĆE ČELIĆ

SLUŽBENI GLASNIK

GODINA : XXIX

- 23.06.2023. -

BROJ: 3/2023

*Službeni glasnik izlazi po potrebi
Izdaje : Stručna služba Općinskog vijeća, Općinskog načelnika i zajedničkih poslova*

**22. REDOVNA SJEDNICA OPĆINSKOG VIJEĆA ČELIĆ
OD 22.06.2023. GODINE**

1.	ODLUKA o izmjeni i dopuni odluke o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka dodjele stipendija, broj: 01-14-547/16 od 22.06.2023. godine	3
2.	ODLUKA o izmjeni Odluke o visini i načinu ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u jedinstvenom općinskom organu uprave općine Čelić, broj: 01-11-873/21 od 22.06.2023. godine	4
3.	ODLUKA o dodjeli u dugoročni zakup poslovnih zgrada i prostorija neposrednom pogodbom Privatnoj ustanovi Dom za starija lica „Naše majke” Čelić, broj: 01-45-2322/21 od 22.06.2023. godine	5
4.	ODLUKA o izmjeni i dopuni Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu, broj: 01-02-410/22 od 22.06.2023. godine	7
5.	ODLUKA o usvajanju Akcionog plana za djecu općine Čelić, broj: 01-45-2613/22 od 22.06.2023. godine	8
6.	AKCIONI PLAN ZA DJECU OPĆINE ČELIĆ ZA PERIOD 2023.-2025. broj: 01-45-2613/22 od 22.06.2023. godine	9
7.	ODLUKA o imenovanju člana Općinske izborne komisije Čelić, broj: 01-45-560/23 od 22.06.2023. godine	56
8.	ODLUKA o dodjeli u zakup poslovnih prostorija neposrednom pogodbom Udruženju penzionera općine Čelić, broj: 01-45-812/23 od 22.06.2023. godine	57
9.	ODLUKA o prestanku rada i pokretanju postupka likvidacije JP „Veterinarska stanica” d.o.o. Čelić, broj: 01-45-1788/23 od 22.06.2023. godine	59
10.	ODLUKA o davanju ovlaštenja Općinskom načelniku za imenovanje privremenih članova Upravnog odbora Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Čelić“ Čelić, broj: 01-45-1789/23 od 22.06.2023. godine	60
11.	RJEŠENJE o konačnom imenovanju člana Upravnog odbora iz reda stručnih radnika JZU “Dom zdravlja” Čelić, broj: 01-45-971/22 od 22.06.2023. godine	61

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave („Službene novine FBiH“ broj: 49/06, 51/09) i člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“ broj: 3/2017), Općinsko vijeće Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023. godine, d o n o s i:

ODLUKU

o izmjeni i dopuni odluke o utvrđivanju uslova,
kriterija i postupka dodjele stipendija

Član 1.

U Odluci o utvrđivanju uslova, kriterija i postupka dodjele stipendija („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 2/16, 5/19 i 3/22) u članu 1. stav 1) iza riječi „redovnim studentima“ dodaju se riječi: „dodiplomskog studija“.

Član 2.

Član 3. stav 1) alineja 3. mijenja se i glasi:

- „Da je redovan student dodiplomskog studija visokoškolske ustanove u BiH“

Iza stava 1) dodaje se stav 2) koji glasi:

„Studij na visokoškolskoj ustanovi u BiH, u smislu ove odluke, obuhvata redovni studij prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, koji se vrednuje sa najmanje 180 odnosno 240 ECTS bodova, na jednom od Univerziteta u BiH“.

Član 3.

Član 9. stav 2) tačka 1) mijenja se i glasi:

„1) dokaz o ostvarenom uspjehu u predhodnoj studijskoj godini, odnosno za studente prvih godina studija dokaz o ostvarenom uspjehu u završnom razredu srednje škole (original ili ovjerena fotokopija)“.

Član 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Čelić“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r

Broj: 01-14-547/16
Čelić, 22.06.2023. godine

Na osnovu člana 84. Zakona o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“; broj: 7/17, 10/17, 10/18, 14/18, 8/21, 10/22 i 14/22), člana 29. stav 1. tačka d) Uredbe o naknadama troškova za službena putovanja („Službeni glasnik Federacije BiH“, broj: 44/16, 50/16 i 31/23) i člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Općinsko vijeće općine Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i :

ODLUKU

o izmjeni Odluke o visini i načinu ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u jedinstvenom općinskom organu uprave općine Čelić

Član 1.

U Odluci o visini i načinu ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u jedinstvenom općinskom organu uprave općine Čelić broj: 01-11-873/21 („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2021) u članu 4. stav 2. riječi „odsutnosti s posla po osnovu službenog puta“, brišu se.

Član 2.

U članu 18. stav 2. riječi „odsutnosti s posla po osnovu službenog puta ako se koristi dnevnic“, brišu se.

Član 3.

U članu 34. stav 4. briše se.
Dosadašnji stav 5. postaje stav 4.

Član 4.

Ostale odredbe Odluke o visini i načinu ostvarivanja prava na naknade i dodatke na plaću zaposlenih u jedinstvenom općinskom organu uprave općine Čelić ostaju nepromijenjene.

Član 5.

Naknade za službena putovanja koja su započeta prije stupanja na snagu ove Odluke, a nisu završena, obračunavat će se prema propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ove Odluke.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Čelić“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-11-873/21
Čelić, 22.06.2023.godine

Na osnovu člana 13. i 35. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 17. stav 1. tačka 9., člana 18. i člana 21. stav 2. Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garažnog prostora („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 9/2021), Zahtjeva za dodjelu poslovnih zgrada i prostorija neposrednom pogodbom, broj: 02-45-2322/21 od 30.05.2023.godine i člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Općinsko vijeće općine Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023. godine, d o n o s i :

O D L U K U

o dodjeli u dugoročni zakup poslovnih zgrada i prostorija neposrednom pogodbom Privatnoj ustanovi Dom za starija lica „Naše majke“ Čelić

Član 1.

Privatnoj ustanovi Dom za starija lica „Naše majke“ Čelić, ID 4210460350009 dodjeljuju se u dugoročni zakup neposrednom pogodbom, poslovne zgrade i prostorije koje se nalaze na nekretninama označenim kao:

- k.č. broj: 58/5 površine 1.328 m², k.č. broj: 61/2 površine 1.914 m² upisane ZK uložak broj: 68 KO Brnjik i K KU broj: 68 KO Brnjik
- k.č. broj: 60/3 površine 325 m² upisana u ZK uložak broj: 71 KO Brnjik i K KU broj: 71 KO Brnjik

Član 2.

Poslovne zgrade i prostorije, iz člana 1. ove Odluke, dodjeljuju se u zakup na period od 10 godina, s tim se da se po isteku ovog perioda zakupni odnos može produžiti, uz saglasnost obje strane.

Član 3.

Poslovne zgrade i prostorije iz tačke 1. ove Odluke dodjeljuju se u dugoročni zakup, uz zakupninu određenu u skladu sa članom 24. stav 2. Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garažnog prostora, i to u ukupnom mjesečnom iznosu od 109,59 KM.

Član 4.

Detaljni uslovi dugoročnog zakupa poslovnih zgrada i prostorija regulisat će se ugovorom između Općine Čelić sa jedne strane i Privatne ustanove Dom za starija lica „Naše majke“ Čelić sa druge strane, u skladu sa odredbama Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garažnog prostora, kao i propisima kojima su uređena pitanja zakupa poslovnih prostorija.

Član 5.

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaje da važi Odluka o dodjeli u dugoročni zakup poslovnih zgrada i prostorija neposrednom pogodbom Sedini Mešić iz Čelića broj: 01-45-2322/21 od 02.09.2021. godine („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 7/2021).

Član 6.

Zadužuje se Općinski načelnik da u svojstvu zakupodavca, u ime i za račun Općine sa Privatnom ustanovom Dom za starija lica „Naše majke“ Čelić zaključi Ugovor o zakupu poslovnih prostorija u vlasništvu općine Čelić.

Član 7.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Čelić”.

Po stupanju na snagu ove Odluke raskinut će se Ugovor o zakupu poslovnih zgrada i prostorija broj: 02-45-2322/21 od 06.09.2021.godine.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r

Broj: 01-45-2322/21
Čelić, 22.06.2023.godine

Na osnovu člana 2. i člana 44. stav 2. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Službene novine Tuzlanskog Kantona", broj: 11/05), člana 8. stav 3. Zakona o principima lokalne samouprave FBiH ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06) i člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Općinsko vijeće općine Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i :

O D L U K U

o izmjeni i dopuni Odluke o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu

Član 1.

U Odluci o vršenju komunalnih djelatnosti i komunalnom redu, broj: 01-02-410/22 („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 1/2022, 4/2022 i 7/2022) u članu 177. dodaje se novi stavovi 2. i 3. koji glase:

„ Svijetleća tijela oko sportskih poligona svijetlit će do 24.00 sati. Na rasvjetna tijela oko sportskih poligona postaviti će se tajmeri kojima će se regulisati vrijeme svijetljenja u skladu sa potrebama.

U slučaju potrebe da svijetleća tijela oko sportskih poligona rade preko vremena utvrđenom u stavu 2. ovog člana, pismenim zahtjevom će se tražiti odobrenje od općine Čelić.”

Dosadašnji stavovi 2. i 3. postaju stavovi 4. i 5.

Član 2.

Član 226. stav 2. briše se i upisuje novi tekst koji glasi:

"Fekalije se istresaju u gradsku kanalizacionu mrežu na mjestima koje odredi Javno komunalno preduzeće".

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Čelić”.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-02-410/22
Čelić, 22.06.2023. godine

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Općinsko vijeće općine Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i :

O D L U K U
o usvajanju Akcionog plana za djecu općine Čelić

Član 1.

Usvaja se Akcioni plan za djecu općine Čelić za period 2023.-2025.godine, koji je sastavni dio ove Odluke.

Član 2.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Čelić“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVALAČI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-45-2613/22
Čelić, 22.06.2023.godine

AKCIONI PLAN ZA DJECU OPĆINE ČELIĆ ZA PERIOD 2023-2025.

Februar, 2023. godine

SADRŽAJ

Uvodna riječ Načelnika Općine Čelić	
I UVOD	
II AKCIONI PLAN ZA DJECU OPĆINE ČELIĆ	
III MEĐUNARODNI I NACIONALNI OKVIR	
Međunarodni dokumenti značajni za izradu Akcionog plana za djecu	
Nacionalni okvir za izradu Akcionog plana za djecu	
❖ Zakon o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“ broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18, 61/22)	
IV METODOLOGIJA IZRADE AKCIONOG PLANA ZA DJECU	
V ANALIZA STANJA POLOŽAJA DJECE U OPĆINI ČELIĆ	
Administrativno – teritorijalna i demografska slika općine Čelić	
VI PROGRAMSKO PODRUČJE DJELOVANJA AKCIONOG PLANA ZA DJECU	
Formalno i neformalno obrazovanje djece	
Definicija pojmova	
Predškolski ogoj i obrazovanje	
Osnovno obrazovanje	
Srednje obrazovanje	
SWOT analiza – Formalno i neformalno obrazovanje djece	
Zdravstvena zaštita djece	
Definisanje pojmova	
Analiza stanja	
SWOT analiza – zdravstvena zaštita	
Životni standard i socijalna zaštita djece	
Definisanje pojmova	
Analiza stanja	
SWOT analiza – životni standard i socijalna zaštita	
Sigurnost djece i zaštita od nasilja	
Definisanje pojmova	
Analiza stanja	
SWOT analiza – Sigurnost djece i zaštita od nasilja	
Sport, rekreacija, kultura i informisanje djece	
Definisanje pojmova	
Analiza stanja	
SWOT analiza - sport, rekreacija, kultura i informisanje	
VII STRATEŠKE ODREDNICE AKCIONOG PLANA ZA DJECU	
Vizija	
Misija	

STRATEŠKI CILJ ZA PERIOD 2023-2025 .....

VIII OPERATIVNI PLAN AKCIJE DJELOVANJA .....

OBLAST – INSTITUCIONALIZACIJA RJEŠAVANJA PROBLEMA DJECE.....

OBLAST - FORMALNO OBRAZOVANJE DJECE .....

OBLAST -ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE.....

OBLAST – ŽIVOTNI STANDARD I SOCIJALNA ZAŠTITA .....

OBLAST – SIGURNOST DJECE I ZAŠTITA OD NASILJA .....

OBLAST – SPORT, REKREACIJA, KULTURA I INFORMISANOST .....

IX PRAĆENJE REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZA DJECU .....

Uvodna riječ Načelnika Općine Čelić

Općina Čelić jedna je od mnogobrojnih općina koje su uzele za zadatak da na svom prostoru osigura pravilan rast i razvoj najmlađe populacije. S tim u vezi ova lokalna zajednica pristupila je izradi strateškog dokumenta koji će dati jasne smjernice kako i na koji način osigurati našim najmlađim stanovnicima zdravo i sretno djetinstvo. U fokusu Općine Čelić i mene lično kao Načelnika ove lokalne zajednice je da se našim najmlađim stanovnicima osiguraju što bolji uslovi za formalno i neformalno kao i okruženje koje je poticajno za aktivno učešće djece u unapređenju životnih uslova ove populacije na području naše lokalne zajednice.

Akcioni plan za djecu općine Čelić kao prvi sveobuhvatni strateški dokument koji je namjenjen najmlađima u općini Čelić treba da odgovori na potrebe svih ranjivih grupa djece u oblastima obrazovanja, zdravstva, socijalne zaštite, sigurnosti i zaštite od nasilja, kao i kulture, sporta, rekreacije, slobodnog vremena.

Izradu dokumenta Lokalnog akcionog plan za djecu pokrenula je Općina Čelić uz podršku Udruženja „Zemlja djece BIH“ Tuzla i Inicijativa i civilna akcija (ICVA), koje su kroz projekat „Lokalne zajednice po mjeri djeteta“, podržanog od strane LIR civilno društvo i Arbeiter-Samariter-Bund (ASB), članovima lokalne multisektoralne Radne grupe za izradu ovog dokumenta pružili nesebičnu stručnu i tehničku pomoć i podršku.

Duboko sam ubijedjen da će sa donošenjem ove Strategije djeca postati vidljiva u općinskim politikama i budžetu, i da će se kroz podršku javnog i privatnog sektora na lokalnom nivu te donatorskih sredstava obezbijediti uslovi da sva djeca budu zbrinuta na način koji će odgovoriti njihovim potrebama inajboljim interesima.

I UVOD

Inicijativa za donošenje lokalnih akcionih planova za djecu potiče još 1992. godine kada je na međunarodnoj konferenciji u Dakaru (Senegal) istaknuta ideja o gradonačelnicima-zaštitnicima djece, kao jednim od načina da se općinske/gradske vlasti više uključe u ostvarivanje prava djece. Na UN-ovoj Konferenciji o naseljima i stanovanju, u Istanbulu, Habitat II (1996.) prvi je put predstavljen koncept gradova-prijatelja djece. Stvaranje nove klime za djecu na lokalnom nivou istaknuto je i na Specijalnoj sjednici Generalne skupštine UN-a održane u maju 2002 godine. U dokumentu „Svijet prilagođen djeci“ naloženo je državama potpisnicama Konvenciji o pravima djeteta da razvijaju „Gradove po mjeri djeteta“. Ovaj globalni pokret postaje pokretačka snaga za dječija prava širom svijeta. Mnogi gradovi u svijetu i Europi postaju „Gradovi po mjeri djeteta“.

„Grad/općina po mjeri djeteta“ predstavlja sistem dobre uprave koja je posvećena punoj provedbi Konvenciji o pravima djeteta a što između ostaloga uključuje i razvijanje i usvajanje detaljne i jasne lokalne strategije/plana usmjerene na prava djece. Lokalne uprave trebaju biti motivisane da rade na unapređenju kvaliteta života djece u svojoj zajednici na način da djeca potpunije i brže ostvaruju svoja prava i zadovoljavaju svoje potrebe u svim segmentima njihovog života: obrazovanje, socijalna zaštita, kultura, sport, slobodno vrijeme i rekreacija, sigurno i zdravo okruženje, zdravlje. Međusektorska saradnja u ovom procesu je ključna komponenta uspjeha koja uključuje aktivno djelovanje svih sektora (javnog, privatnog i civilnog), kao i aktivno učešće djece odnosno, uvažavanje njihovih mišljenja i prijedloga.

Bosna i Hercegovina, kao potpisnica UN Konvencije o pravima djeteta (u daljem tekstu: Konvencija), obavezala se da će poduzeti sve potrebne mjere i aktivnosti u cilju pune provedbe odredaba Konvencije, što podrazumijeva kreiranje politika i strategija koje će biti usvojene u najboljem interesu djeteta i koje će doprinjeti njegovom pravilnom rastu i razvoju, bez obzira na bilo koju pripadnost djeteta. U proteklom periodu u pet lokalnih zajednica u Tuzlanskom kantonu usvojeni su Akcioni planovi za djecu BiH (Grad Tuzla, Doboj Istok, Lukavac, Sapna, Kalesija, Banovići). Nekoliko gradova/općina u BiH načinili su prve ali vrlo značajne korake u procesu dobijanja statusa „Općina/grad-prijatelj djece“ i donijele strateške dokumente za djecu, poput: Zenice, Banja Luke, Općine Novo Sarajevo, Općine Centar, Modriča itd.

II AKCIONI PLAN ZA DJECU OPĆINE ČELIĆ

Akcioni plan za djecu općine Čelić za period 2023-2025.¹ (u daljem tekstu: Akcioni plan za djecu) je lokalni strateški dokument koji sagledava sveobuhvatne potrebe djece na lokalnom nivou, definiše aktivnosti koje je neophodno realizovati kako bi se zadovoljile prioritetne potrebe djece te identifikuje raspoložive i nedostajuće kapacitete za ostvarivanje i poštivanje osnovnih prava djeteta u ovoj lokalnoj zajednici. Zasnovan je na osnovnim principima UN Konvencije o pravima djeteta:

- pravo djeteta na život, opstanak i razvoj;
- pravo djeteta na nediskriminaciju po bilo kojem osnovu;
- pravo na najbolji interes djeteta;
- pravo djeteta na izražavanje mišljenja i učešće u donošenju odluka.

Potreba za izradom Akcionog plana za djecu proističe iz obaveze i odnosa vlasti prema populaciji djece do 18 godina starosti koja žive na prostoru općine Čelić. Djeca su jedna od najosjetljivijih kategorija u društvu i njima je potrebna stalna podrška i pomoć odraslih kako bi mogli pravilno da razviju svoje potencijale i time doprinesu napretku društva i zajednice u kojoj žive.

Svrha Akcionog plana za djecu je da u općini Čelić stvori pozitivnu i podsticajnu klimu za pravilan rast i razvoj svakog djeteta, u kojoj će se potrebe djece tretirati kao prioritetna pitanja i zadovoljavati u njihovom najboljem interesu, na način da će djeca učestvovati u odlukama koje utiču na njihov život, preuzimati uloge i djelovati kao odgovorni građani. Nadalje, Akcioni plan za djecu će omogućiti i praćenje efekata uloženog novca koji se izdava za ovu populaciju, te dobijanja relevantnih i objektivnih povratnih informacije o kvalitetu pruženih usluga odnosno, njegovoj stvarnoj dobrobiti za djecu. Takođe, Akcioni plan za djecu predstavlja odličan planski i strateški osnov za pronalaženje novih partnera za njegovu realizaciju. Ovdje prije svega mislimo na poslovni sektor zainteresovan da ulaže u zajednicu, kao i međunarodne aktere i dostupne EU fondove koji se mogu iskoristiti za realizaciju plana, samostalno ili kao izvori sredstava koji se udružuju sa budžetskim sredstvima lokalne zajednice.

Kreiranjem Akcionog plana za djecu postiže se cjelokupan pregled mjera i aktivnosti koje se preduzimaju u lokalnoj zajednici za djecu, a takav pregled omogućava lakše i jednostavnije *prikupljanje podataka, analizu i praćenje stanja i aktivnosti* koje su u vezi sa unapređenjem života djece u ovoj lokalnoj zajednici. Nakon njegove početne izrade, Akcioni plan za djecu će omogućiti i jednostavno godišnje planiranje aktivnosti u lokalnoj zajednici, kako u planiranju budžeta, tako i u planiranju njihove same realizacije. Realizacija je olakšana unaprijed prepoznatim i dodijeljenim odgovornostima za svaku specifičnu aktivnost, sa definisanim vremenskim rokovima i indikatorima postignuća.

Akcioni plan za djecu definiše dijete kao osobu mlađu od 18 godina starosti. Sve što je u ovom dokumentu navedeno u muškom rodu, podjednako se odnosi i na ženski rod.

---

¹Akcioni plan za djecu općine Čelić (2023-2025) urađen je kroz mali grant koji sprovodi Udruženje „Zemlja djece u BiH“ i Inicijativa i civilna akcija a u okviru projekta "Bolja socijalna uključenost kroz osnaženu IRIS mrežu organizacija civilnog društva" koji implementiraju organizacije LIR CD i ASB MO SEE, a uz finansijsku podršku Evropske komisije.

III MEĐUNARODNI I NACIONALNI OKVIR

Međunarodni dokumenti značajni za izradu Akcionog plana za djecu

Akcioni plan za djecu općine Čelić za period 2023-2025. godina zasnovan je na **UN Konvenciji o pravima djeteta** i njena dva fakultativna protokola: *Fakultativni protokol o uključivanju djece u oružane sukobe i Fakultativni protokol o prodaji djece, dječijoj prostituciji i dječijoj pornografiji*.

Kao osnova za izradu Akcionog plana za djecu korišteni su i drugi međunarodni ugovori koje je Bosna i Hercegovina ratifikovala:

- ❖ Konvencija Vijeća Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorištavanja i seksualne zloupotrebe;
- ❖ Konvencija Vijeća Evrope o kontaktu koji se tiče djece;
- ❖ Konvencija (Haška) o međunarodnom ostvarivanju prava za izdržavanje djeteta i drugimoblicima izdržavanja porodice;
- ❖ Evropska konvencija o ostvarivanju dječjih prava (2010)
- ❖ Konvencija o zaštiti materinstva (1955)
- ❖ Konvencija međunarodne organizacije rada o najgorim oblicima dječijeg rada i preporuke MOR-a o zabrani i hitnoj akciji za ukidanje najgorih oblika dječijeg rada (2003.)
- ❖ Konvencija Vijeća Evrope o borbi protiv trgovine ljudima (2005.)
- ❖ Protokol za prevenciju, suzbijanje i kažnjavanje trgovine ljudskim bićima, naročito ženama i decom, koji dopunjava Konvenciju UN protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (2000.)
- ❖ Konvenciju o pristanku na brak, minimalnoj starosti za sklapanje braka i o registrovanju brakova (1962.)
- ❖ Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom

Takođe, Akcioni plan za djecu utemeljen je i na međunarodnim dokumentima kao što su: **Agenda 2030 Ciljevi održivog razvoja, Zdravlje za sveu 21. vijeku**(1998), **Zdravlje 21** (1999), **Akcioni plan za životnu sredinu i zdravlje djece u Evropi** (2004), **Smjernice Komiteta ministara Vijeća Evrope o pravosuđu po meri djeteta, Smjernice za procjenu najboljeg interesa djeteta (UNHCR), Smjernice alternativno zbrinjavanje djece**. Poseban uticaj na izradu Akcionog plana za djecu imale su **Preporuke Bosni i Hercegovini od strane Komiteta UN o pravima djeteta** iz 2019. godine

Nacionalni okvir za izradu Akcionog plana za djecu

Nacionalni okvir od značaja za izradu Akcionog plana za djecu čini veći broj strategija i drugih javnih politika u Bosni i Hercegovini odnosno, zakona koje su doneseni od različitih nivoa vlasti a kojima se uređuju određena prava djeteta. Među najznačajnije nacionalne dokumente ubrajamo:

Strategije i javne politike

- ❖ Državna Strategija suprostavljanja trgovini ljudima u BiH 2020-2023- sa pratećim Akcionim

planom

- ❖ Politika za unapređenje ranog rasta i razvoja djece u FBiH
- ❖ Javna politika o razvoju hraniteljstva u FBiH
- ❖ Strategija BiH za rješavanje pitanja Roma u BiH
- ❖ Integrirana razvojna strategija Općine Čelić 2020-2025.

Pravni okvir

- ❖ Ustav TK
- ❖ Zakon o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom („Službene novine TK“ broj: 05/12, 07/14, 11/15, 13/16, 4/18, 12/20, 22/21, 5/22, 8/22)
- ❖ Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine TK“ broj: 10/20-prečišćen tekst, 5/22)
- ❖ Zakon o osnovnom odgoju i obrazovanju („Službene novine TK“ broj: 10/20-prečišćen tekst, 8/21, 11/21, 5/22)
- ❖ Zakon o srednjem obrazovanju („Službene novine TK“ broj: 10/20-prečišćen tekst 11/20, 8/21, 11/21, 22/21, 5/22, 10/22, 11/22)
- ❖ Zakon o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine FBiH“ broj: 46/10, 75/13)
- ❖ Zakon o zdravstvenom osiguranju („Službene novine FBiH“ broj: 30/97, 7/02, 70/08, 48/11, 36/18, 61/22)
- ❖ Zakon o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku („Službene novine FBiH“ broj: 7/14, 74/20)
- ❖ Odluka o neposrednom učešću osiguranika u troškovima korištenja pojedinih vidova zdravstvene zaštite u obaveznom paketu zdravstvenih prava na teritoriji TK („Službene novine TK“ broj: 17/17)
- ❖ Odluka o utvrđivanju osnovica, stopa i načinu obračunavanja i uplate doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje na području Tuzlanskog kantona („Službene novine TK“ broj: 14/22)
- ❖ Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službene novine FBiH“ broj: 20/13, 75/21)
- ❖ Zakon o matičnim knjigama („Službene novine FBiH“ broj: 37/12, 80/14).

IV METODOLOGIJA IZRADE AKCIONOG PLANA ZA DJECU

U okviru projekta „Lokalna zajednica po mjeri djeteta“, implementiranog od strane Udruženja „Zemlja djece u BiH“ i Inicijative i civilne akcije (ICVA) Sarajevo, u avgustu mjesecu 2022. godine pokrenut je proces izrade lokalnog akcionog plana za djecu u općini Čelić.

Općina Čelić se uključila u ovaj proces vođena uvjerenjem da integrisanje osnovnih principa i standarda Konvencije o pravima djeteta u sve oblasti društvenog života i rada predstavlja preduslov za pravilan rast i razvoj svakog djeteta, ali i razvoj cjelokupne lokalne zajednice. Akcioni plan za djecu je prvi strateški dokument na lokalnom nivou koji se isključivo bavi problematikom djece na području općine Čelić i predstavlja pionirski početak institucionalnog i sistematičnog pristupa brizi o djeci u ovoj lokalnoj zajednici.

Udruženje „Zemlja djece u BiH“ iz Tuzle je u svojstvu konsultantske organizacije, koja ima višegodišnje iskustvo u polju izrade strateških dokumenata za unapređenje položaja djece u BiH, operativno vodilo ovaj proces. U *pripreмној fazi* izrade ovog dokumenta održan je sastanak predstavnika ovog Udruženja sa Načelnikom Općine Čelić i njegovim saradnicima,

nakon kojeg je od strane Načelnika imenovana multisektoralna Radna grupa za izradu Akcionog plana za općinu Čelić (2023-2025) u sastavu:

1. Bajzina Šadić, predsjednica (JU Centar za socijalni rad)
2. Emina Ibrišimović, član (JU za predškolski odgoj i obrazovanje)
3. Asmir Šadić, član (Policajska stanica Čelić)
4. Ramiza Bećirević, član (JU Dom zdravlja Čelić)
5. Sadifa Memić, član (JU OŠ „Čelić“)
6. Amir Mehmedović, član (JU OŠ „Humci“)
7. Nahida Muratović, član (Općina Čelić)
8. Mirsada Bajramović, član (Udruženje „Zemlja djece u BiH“)

U međuvremenu, Radnoj grupi su se pridružili: Fahir Sukanović (po ovlaštenju direktra OŠ „Humci“ imenovanog kao člana Radne grupe), Merzuk Ahmetović (JU OŠ „Vražići“), Murisa Čehajić (JU OŠ „Čelić“) i Alisa Hadzikadunić (HU MSS „Čelić“).

Osnovni principi na kojima je zasnovan Akcioni plan su: pravo djeteta na život, opstanak i razvoj; najbolji interes djeteta; nediskriminacija; pravo djeteta na učešće-participacija djeteta. Isto tako, Akcioni plan karakteriše integracija i socijalna uključenost koja podrazumijeva jednake mogućnosti za sve i pravičnost u smislu identifikovanja potreba i interesa ranjivih i socijalno isključenih grupa djece.

Metodologija izrade Akcionog plana za djecu bila je usmjerena na sagledavanje i uvažavanje potreba i interesa djeteta, ideja svih uključenih aktera u zajednici po pitanju unapređenja kvaliteta života djece, a čije utemeljene je zasnovano na međunarodnim, evropskim i nacionalnim strateško-normativnim okvirom relevantnim za prava djeteta. Metodološki pristup je uvažavao Preporuke UN Komiteta za prava djeteta koje su upućene Bosni i Hercegovini (2019), aktuelne socio-ekonomske okolnosti, realne kapacitete institucija i organizacija koji rade na unapređenju kvaliteta njihovog života u općini Čelić kaoi resurse lokalne zajednice u okviru prepoznatih potreba djece.

Izrada Akcionog plana se odvijala kroz tri faze. *Prva faza* procesa izrade Lokalnog akcionog plana za djecu u općini Čelić je započela u septembru 2022. godine sa okupljanjem Radne grupe u proširenom sastavu, te upoznavanjem članova iste o dinamici, ciljevima i postupcima izrade dokumenta. Nastavljeno je formiranjem sektorskih /radnih grupa i prikupljanjem primarnih i sekundarnih podataka o položaju djece na području općine Čelić. *Druga faza* je podrazumjevala određivanje strateških detereminanti za izradu Akcionog plana za djecu koji podrazumjevaju jasno definisanje problema i prioriteta, detaljan terminski plan aktivnosti, odgovorne osobe i potrebne resurse za njegovu implementaciju. U *finalnoj (treća) fazi*, Radna grupa je upoznala predstavnike općinske vlasti sa strukturom i sadržajem Akcionog plana za djecu.

Za definisanje mjera i aktivnosti korištena je sljedeća metodologija: *situaciona analiza, fokus grupe, delfi metoda (konsultacije sa ekspertima za pojedine oblasti) i HRBAP metoda (koja inicira da se rješenjima koja nudi Akcioni plan za djecu obezbijede ljudska prava u lokalnoj zajednici i to naročito prava djece i mladih, ravnopravnost žena i manjina).*

Situaciona analiza urađena je na osnovu relevantnih kvantitativnih i kvalitativnih podataka iz primarnih i sekundarnih izvora. Primarni podaci su prikupljeni metodom ispitivanja prigodnim namjernim uzorkom kroz organizaciju fokus grupa sa odraslim osobama i djecom. Sekundarni podaci dobijeni su na osnovu dostupnih informacija javnih ustanova (planovi rada, budžeti, izvještaji, strategije i slično).

SWOT analiza omogućila je prepoznavanje glavnih prednosti i slabosti, šanse koje treba iskoristiti za unapređenje stanja prava djeteta, te koje su prepreke u postojanju planiranih ciljeva u budućnosti. Dokument sadrži viziju i misiju a **strateški ciljevi** definisani su za period 2023-2025. godina. Akcioni plan sadrži/definiše mjere i aktivnosti, izvore finansiranja, vrijeme realizacije, kao i pokazatelje uspješnosti za svaku od predloženih mjera. Težnja je da prioritetne aktivnosti nisu samo plan korištenja budžetskih sredstava općine, nego i dobra osnova za pristup eksternim izvorima sredstava, poput budžeta viših nivoa vlasti, predpristupnih programa Europske unije i eventualno poslovnog sektora. Kod izrade Akcionog plana vodilo se računa o ostvarivanju horizontalne i vertikalne usklađenosti dokumenta sa važećim zakonima, strategijama i planovima na višim nivoima vlasti.

Podaci o položaju i potrebama djece su takođe prikupljeni kroz **dvijefokus grupe sa djecom petog i devetog razreda u OŠ „Čelić“ i OŠ „Humci“**. Fokus grupama je obuhvaćeno ukupno 60 djece (40 učenika devetog razreda, 23 učenika petog razreda). Vodilo se računa o polnoj, starosnoj i socijalnoj strukturi djece. Fokus grupe sa učenicima imale su za cilj da ispituju mišljenja i stavove učenika kada su u pitanju oblasti : obrazovanje, slobodno vrijeme, odnos među vršnjacima (sa naglaskom na međuvršnjačko nasilje i oblike nasilja), sigurnost u lokalnoj zajednici (prisutnost pasa litalica, prisutnost policije u zajednici, saobraćaj i sigurnost i sl .), Učenici su zadovoljni realizacijom nastavnog programa ali su istakli par poteškoća sa kojima se suočavaju na kojima bi trebalo raditi kao što je pitanje provođenja velikog odmora na izvan objekta škole (“na svježem zraku”). Odluka kantonalnog Ministarstva obrazovanja i nauke nalažu da učenici za vrijeme velikog odmora trebaju i da moraju da vrijeme provedu vani, ali da oni kao škola nemaju mehanizme da izvrše pritisak na dežurne nastavnike da paze na djecu i njihovu sigurnost tokom trajanja velikog odmora. Zabrana nošenja mobitela u školu je takođe pitanje na koje učenici negoduju jer veliki broj učenika žive udaljeno od škole, i ponekad se desi da zakasne na autobus, a nisu u mogućnosti da kontaktiraju roditelje. U pogledu kvalitetnog sprovođenja slobodnog vremena, učenici su izjavili da bi voljeli da u njihovoj općini ima kino gdje bi mogli skupa sa školom da odlaze na promociju filmova, te da bi voljeli da unutar škole imaju veliku pozornicu za priredbe i predstave. Također bilo bi poželjno da imaju neki društveni dnevni centar gdje bi mogli da ispolje svoje afinitete prema muzici, sportu, kulturi, da se bave informatikom, uče strane jezike i sl. Učenici su naveli da u svojoj lokalnoj zajednici nemaju adekvatan prostor za igru i da igrališta i da postojeća nisu dostupna djeci koja žive na ruralnim područjima. Većina učesnika fokus grupe je izjavila da su imali loša iskustava sa “online nasiljem“, primali su anonimne poruke koje su kod njih izazivale neugodu i strah. Na pitanje o sigurnosti u lokalnoj zajednici većina učenika je izjavila da se ne osjeća sigurnim zbog velikog broja pasa litalica. Na osnovu dobijenih rezultata sa fokus grupe, Radna grupaje uvažila njihove preporuke i definisala ih kroz konkretne mjere.

V ANALIZA STANJA POLOŽAJA DJECE U OPĆINI ČELIĆ

Administrativno – teritorijalna i demografska slika općine Čelić

Općina Čelić je smještena u sjeveroistočnom dijelu Bosne i Hercegovine i sastavni je dio Tuzlanskog kantona. Zauzima površinu od 136km² igraniči sa općinama Srebrenik, Tuzla, Lopare (RS) i Brčko distrikt. Nadmorska visina unutar same teritorije općine varira od 138m do 717m a karakterizira je umjereno-kontinentalna klima s naglašenim varijacijama temperature i padavina. Kroz općinu prolazi magistralni put Tuzla-Brčko. S obzirom na geografsku poziciju, općina Čelić ima posebna, tradicijska i kulturna obilježja, a glavne

privredne grane su: poljoprivreda, građevinarstvo, trgovina i turizam u najširem smislu, te šumarstvo i industrijsko-prerađivačka proizvodnja.

Općinu Čelićine 17 naseljenih mjesta organizovano u 11mjesnih zajednica: MZ Čelić, MZ Ratkovići, MZ Brnjik, MZ Vražići, MZ Velino Selo, MZ Šibošnica, MZ Nahvioci, MZ Donji Humci, MZ Gornji Humci, MZ Sitari i MZ Drijenča. Prema Popisu stanovništva iz 2013. godine u općini Čelić živjelo je 10.502 stanovnika, koji čine blizu 3,5% ukupnog broja stanovnika Tuzlanskog kantona. U ukupnoj starosnoj strukturi maloljetnog stanovništva najmanje su zastupljena djeca od 0 do 4 godine (475), zatim djeca od 5 do 9 godina (573) odnosno djeca od 10 do 14 godina starosti (687). Najviše je djece/mladih osoba od 15 do 19 godina, kojih ukupno ima 817.

Tabela 1.: Starosna struktura stanovništva od rođenja do 19 godina starosti

	Ukupno	0-4	5-9	10-14	15-19
Ukupno	2.552	475	573	687	817
Muški	1.289	229	287	345	428
Ženski	1.263	246	286	342	389
%	100,00	18,61	22,45	26,92	32,01

Izvor: Agencija za statistiku, Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH, Rezultati popisa

Trenutno, udio stanovnika do 14 godina starosti u ukupnom stanovništvu iznosi 16,52%, što je ispod granice koja definira reproduktivnu sposobnost stanovništva (25% stanovništva do 14 godina starosti).² Kada je riječ o ženskom stanovništvu i broju živorođene djece po osobi, majki koje su rodile jedno dijete je 454, dvoje djece 1396, majki s troje djece je 776, a 305 je onih koje imaju četvero djece. Majki s petero i više djece je 336.

U općini Čelić evidentirano je 3.203 domaćinstava, a prosječna veličina domaćinstva je 3,28 člana. Najviše je domaćinstava sa dva člana - 718, dok je najmanje onih sa osam i više članova - 59. Prema podacima iz Internog popisa koji je urađen 2018. godine, koji je urađen po nalogu načelnika Općine, a za potrebe bolje koordinacije i uspostave baze podataka za potrebe projekta E-Građanstvo, procjenjeni broj stanovnika po MZ-ovima je: MZ BRNJIK - 673, MZ ČELIĆ - 3.158, MZ DRIJENČA - 732, MZ DONJI HUMCI - 992, MZ GORNJI HUMCI - 865, MZ NAHVIOCI - 674, MZ RATKOVIĆI - 1.234, MZ SITARI - 22, MZ ŠIBOŠNICA - 262, MZ VELINO SELO - 548, MZ VRAŽIĆI - 1.387. Također, prema podacima iz Internog popisa procjena je da 3.600 stanovnika općine Čelić živi izvan granica Bosne i Hercegovine, odnosno nalazi se na privremenom radu u inostranstvu. Najveći broj građana živi u Njemačkoj, Švicarskoj, SAD, Sloveniji i Austriji.

Procenat nepismenog stanovništva u općini, starosne dobi od 10 i više godina u odnosu na ukupno stanovništvo iznosi 3,78%, od čega je 82 % tih osoba ženskog spola. Gotovo 45% stanovništva starije od 10 godina je kompjuterski pismeno. Broj nezaposlenih u 2022. godini u općini Čelić iznosi 2.115, čime je općina Čelić na drugom mjestu po broju nezaposlenih u postotku u Tuzlanskom kantonu te sudjeluje sa 3,10% u ukupnom broju nezaposlenih u TK-u. Većinu nezaposlenih čini nekvalificirana radna snaga, KV radnici i radnici sa srednjom stručnom spremom. Prema polnoj strukturi žene učestvuju sa 57% (1.207).³

²Integrirana razvojna strategija općine Čelić 2020-2025.

³JU Služba za zapošljavanje TK, Statistički bilten, novembar 2022.

VI PROGRAMSKO PODRUČJE DJELOVANJA AKCIONOG PLANA ZA DJECU

Formalno i neformalno obrazovanje djece⁴

Definicija pojmova

Formalno obrazovanje podrazumijeva znanje stečeno u strukturisano-obrazovnim sistemima: predškolske, osnovnoškolske, srednjoškolske ustanove i ustanove višeg i visokog obrazovanja. Po završetku škole u ovim ustanovama dobijaju se diplome ili svjedočanstva. Formalno obrazovanje, prema definiciji, jeste oblik obrazovanja koji se pojavljuje u školskim institucijama i propisano je pravnim aktima. Jednostavnije rečeno, radi se o unaprijed predviđenom planu i programu kojim se stiču znanje i vještine. Ovaj tip obrazovanja ne pruža pojedincu da razvija vještine koje on želi, nego mu pruža opće obrazovanje iz mnogih disciplina.

Neformalno obrazovanje se može definisati kao želja osobe da ovlada novim znanjima i vještinama shodno interesovanju i potrebama. Ta znanja se stiču van formalnog sistema (izvan školskih ustanova). Neformalno obrazovanje često se fokusira na sticanje praktičnih znanja i vještina, dok se formalno obrazovanje često usredsređuje na informacije koje nemaju značaja u praktičnoj primjeni. Neformalno se obrazujemo na raznim specijalizovanim seminarima i obukama koje organizuju nevladine organizacije ili specijalizovane agencije koje se bave edukacijom. Neformalnim obrazovanjem stiču se praktična poslovna znanja i specifične vještine npr: kako podići nivo kreativnosti i inovativnosti, kako napraviti marketing plan, brzo čitanje i sl.

Predškolski ogoj i obrazovanje

---

⁴ U skladu sa članom 28. Konevencije o pravima djeteta, država-potpisnica priznaje svakom djetetu pravo na obrazovanje. U svrhu ostvarivanja tog prava, postupno i na temelju jednakih mogućnost za svako dijete, država je obavezna:

- a) svima osigurati obavezno i besplatno osnovno obrazovanje;
- b) poticati razvoj različitih oblika srednjoškolskog obrazovanja, uključujući opšte i stručno obrazovanje, učiniti ih dostupnim i pristupačnim svakom djetetu, i poduzeti odgovarajuće mjere kao što je uvođenje besplatnog obrazovanja i nuđenje finansijske pomoći u slučaju potrebe;
- (c) učiniti dostupnim svakom djetetu informacije o školovanju te stručnom obrazovanju i profesionalnom usmjeravanju;
- (d) preduzeti mjere za poticanje redovnog dolaska na nastavu i smanjenje stopa prekida školovanja djece.

U maju 2022. godine osnovana je JU za predškolski odgoj i obrazovanje djece. stanova će se baviti odgojem, obrazovanjem, smještajem i brigom o djeci uzrasta od 6 mjeseci do 6 godina starosti. Projekat izgradnje objekta je u završnoj fazi i početak rada se očekuje početkom 2023. godine. Izgradnja objekta obdaništa koštala je oko 600 hiljada KM, od čega je Vlada TK iz Budžeta izdvojila oko 230 hiljada KM. U prve dvije godine rada planiran je smještajni kapacitet za 40-tero djece, a nakon toga za 60-tero djece. U okviru Ustanove realizovati će se **cjeloviti razvojni program predškolskog odgoja** za

dvije mješovite odgojne grupe djece, sa kojima će raditi tri odgajatelja i jedna medicinska sestra.

Osnovno obrazovanje

Na području općine Čelić djeluju 3 javne ustanove: OŠ „Čelić“, OŠ „Vražići“ i OŠ „Humci“. **JU Osnovna škola "Čelić"** u svom sastavu ima 1 centralnu školu i 1 podružnu školu u Ratkovićim, sa 345 učenika. U centralnoj školi u Čeliću u školskoj 2022/2023. godini nastava je organizovana od I-IX razreda u ukupno 18 čistih odjeljenja. U svom sastavu škola ima i odjeljenje učenika sa posebnim odgojno obrazovnim potrebama (2 učenika). Nastavu u centralnoj školi trenutno pohađa ukupno 309 učenika, 149 učenika (razredna nastava) i 160 učenika (predmetna nastava). Područna škola Ratkovići udaljena je od centralne škole 2 kilometra. U područnoj školi Ratkovići u školskoj 2022/2023. godini upisana su 35 učenika raspoređena u 4 odjeljenja (I, II, TII, IV razred). U procesu vrednovanja škola Tuzlanskog kantona za školsku 2021/22 godinu OŠ „Čelić“ rangirana je na 1. mjestu u kategoriji škola sa 300-400 učenika odnosno na 8. mjestu u ukupnom plasmanu svih osnovnih škola na području kantona.

JU Osnovna škola „Vražići“ ima 1 centralnu i 2 područne škole (Brnjik i Velino Selo). U školskoj 2021/2022. godini u ovoj školi upisano je 187 učenika u 11 odjeljenja. U centralnoj školi ima 129 učenika, razvrstanih u 5 čistih i 2 kombinirana odjeljenja, u PŠ Brnjik upisano je 23 učenika u jedno čisto i jedno kombinovano odjeljenje u PŠ Velino Selo 26 učenika u 2 kombinovana odjeljenja. U školskoj 2022/2023. godini upisano je ukupno 174 učenika, od čega u centralnoj školi 126 učenika raspoređena u 6 čistih i 2 kombinovana odjeljenja (I i II) (III i I); u PŠ Brnjik nastavu pohađa 17 učenika u 1 čisto odjeljenje (III) i 1 kombinovano odjeljenje (I i IV), dok je u PŠ Velino Selo nastavu pohađa 31 učenik u 2 kombinovana odjeljenja (I i IV), (II i III).

JU Osnovna škola „Humci“ u svom sastavu ima 1 centralnu devetogodišnju školu i 1 područne školu u Šibošnici sa ukupno 146 učenika. U centralnoj školi u Humcima, koja je od centra Općine Čelić udaljena 22 kilometra, u školskoj 2022/2023. godini nastava je organizovana od I-IX razreda u ukupno 8 (osam) odjeljenja, od čega je 1 (jedno) kombinovano odjeljenje (VI-VII razred). Nastavu u OŠ „Humci“ pohađa ukupno 93 učenika, 50 učenika od I-V razreda (razredna nastava) a 43 učenika od VI-IX razreda (predmetna nastava). Područna škola u Šibošnici udaljena je od centralne škole 5 kilometara. U područnoj školi u Šibošnici, u školskoj 2022/23 godini, nastavu pohađa 52 učenika organizovana u 5 (pet) odjeljenja: 3 (tri) odjeljenja od I-IV razreda devetogodišnje škole (razredna nastava), od čega su dva kombinovana, sa ukupno 31. učenikom i 2 (dva) kombinovana odjeljenja u predmetnoj nastavi (VI/VIII, VII/IX) koju pohađa 21 učenik. Učenici koji pohađaju ovu školu

su većim dijelom slabog imovnog stanja i dolaze iz porodica u kojima su oba roditelja formalno nezaposlena.

Grafikon br. 1. Ukupan broj učenika u osnovnim školama u općini Čelić

Izvor: Osnovne škole Općine Čelić

U posljednjih pet godina evidentan je konstantan pad broja učenika u osnovnim školama i prati trend na nivou cijelog Tuzlanskog kantona. U školskoj 2022/23. godini ukupno je upisano 126 (15,7%) učenika manje u odnosu na školsku 2018/19. godinu, što je posljedica smanjenja broja novorođene djece kao i migracija stanovništva.

Nastavu u osnovnim školama izvodi **75 nastavnika**. Na području općine postoji organizovan prevoz učenika do škole. Općina Čelić od školske 2022/2023 podržava subvencioniranje troškova prevoza učenika koji osnovnu školu pohađaju na području Općine Čelić i koji su sa mjestom stanovanja od škole udaljeni 2 i više kilometara i učenicima povratnicima u MZ Koraj. Na osnovu Odluke Načelnika Općine subvenciju prevoza za prvo polugodište školske 2022./23., u jednokratnom iznosu od 100 KM, ostvaruje ukupno 182 učenika osnovne škole koju su sa područja Sitara, Gornjih Humaca, Drijenče, Brnjika, Velina Sela, Ratkovića, Koraja te jednog dijela MZ Čelić koji je od škole udaljen više od 2 km. U odnosu na prethodnu budžetsku godinu, u 2022. godini za ove namjene primjetan je porast izdvajanja ukupnih budžetskih sredstava za 66,67% dok je u Budžetu Općine Čelić u 2023. godini planirano ukupno 75.000 KM, što je za 36% više u odnosu na 2022. godinu.

Sa namjerom unapređenja kvaliteta obrazovanja u općinskom Budžetu u 2022. godini obezbijedena su grant sredstva obrazovnim ustanovama u iznosu od 10.000 KM zatim grant sredstva za školska takmičenja u znanju (5.000 KM), kao sredstva za subvenciju za nabavku školskog pribora socijalno ugroženih kategorija u iznosu od 1.500 KM. U poređenju sa 2021. budžetskom godinom primjetno je smanjenje izdvajanja sredstava za ove namjene za 14,2%. Isti iznosi su zadržani u Budžetu za 2023. godinu, izuzev kod grant sredstava namjenjenih za obrazovne ustanove gdje je došlo do povećanja sredstava za 50% (15.000 KM).

U prethodne dvije godine učinjeni su značajni napori na unapređenju infrastrukture u obrazovnim ustanovama na području općine. JU OŠ "Čelić" je uz podršku Općine Čelić osigurala sredstva za implementaciju projekta povećanja energetske efikasnosti škole postavljanjem termoizolacije (stiropola i fasade). Rekonstrukcija krova škole urađena je iz sredstava Vlade Tuzlanskog kantona koja je u okviru kapitalnih investicija za korisnike budžetskih sredstava dodijelila sredstva u visini od 59.400 KM. Za termoizolaciju zidova škole (postavljanjem stiropora i izradom fasade) obezbijedena su sredstva u iznosu 86.815 KM od strane Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okolice TK. Donacijom od Ambasade Japana u Bosni i Hercegovini zamjenjena je stolarija a sanacija školskog ulaza (za učenike postavljanjem zaštitne ograde i izgradnje pristupne rampe za osobe sa invaliditetom) urađena je uz podršku Općine Čelić. Od decembra 2022. godine u ovoj školi je u funkciji video nadzor.

Termoizolacija zidova OŠ Čelić Sanacija krova OŠ Čelić

Većina škola i dalje se suočava s problemima loše opremljenosti kabineta za biologiju, hemiju, matematiku, informatiku i fiziku i sa određenim infrastrukturnim problemima. OŠ „Humci“ je za školsku 2022/23. godinu identifikovala nekoliko infrastrukturnih prioriteta: zamjena parketa u fiskulturnim salama u Humcima i Šibošnici kao i zamjena asfaltne podloge na sportskim poligonima, sanacija elektrovodova u kotlovnica u školama te sanacija ravnog krova u PŠ u Šibošnici. U OŠ „Čelić“ neophodno je izvršiti zamjenu podova i dotrajale unutrašnje stolarije te zamjenu sanitarnih čvorova. Sanacije krova i utopljanje škole postavljanjem termoizolacije i prelazak na pelet (centralno grijanje) prioritene su infrastrukturne potrebe PŠ u Ratkovićima. Infrastrukturni prioriteti u OŠ „Vražići“ su: rekonstrukcija krova i stolarije, ređenje dodatnog sportskog dijela dvorišta ČŠ Vražići Biblioteke u svim osnovnim školama su oskudno opremljene, dok nijedna područna škola nema biblioteku, što učenicima, posebno onim iz ruralnih dijelova općine predstavlja veliki problem.

U svim školama aktivno djeluje Zajednica učenika, Vijeće učenika i Vijeće roditelja.

Srednje obrazovanje

Srednjoškolsko obrazovanje u općini Čelić se realizuje u Mješovitoj srednjoj školi Čelić, koja u svom sastavu ima sljedeće škole (stručna zvanja/zanimanja): Ekonomskaškola (ekonomskitehničar-finansijskoračunovodstvenismjer, poslovno - pravnitehničar, ekonomskitehničar – smjerposlovnainformatika), Medicinskaškola (medicinskasestratehničar), Mašinskastručnaškola (automehaničar, zavarivač, instalatercentralnoggrijanja), Poljoprivredno-prehrambena škola (prehrambeniprerađivač), Trgovačkastručnaškola (trgovac).

Na Rang listi mješovitih srednjih škola TK, na osnovu vrednovanja škola od strane Pedagoškog zavoda Tuzla za školsku 2021/22. godinu, Mješovita srednja škola Čelić je zauzela 9. mjesto.

JU Mješovita srednja škola „Čelić“ u školskoj 2021./2022.godini ukupno upisano je 169 učenika raspoređenih u 12 odjeljenja. U Ekonomskoj ima 62 učenika, u Medicinskoj 25 učenika, u Mašinskoj 65 učenika, dok u Poljoprivredno–prehrambenoj školi ima 17 učenika, razvrstanih u 12 odjeljenja. Broj zaposlenih prosvjetnih radnika u odgojno-obrazovnom procesu u srednjim školama u 2021. godini iznosio je 32.

Upis učenika u prvi razred Mješovite srednje škole Čelić prethodnih školskih godina pokazuje da se učenici najviše odlučuju za upis ekonomske i mašinske stručne škole. Iako interes za Poljoprivredno – prehrambenu školu pada, menadžment i zaposlenici srednje škole ulažu maksimalne napore da se ova škola održi zbog tradicije i raznolikosti poljoprivredne proizvodnje u Općini.

U toku školske 2021./2022. godine u Mješovitoj srednjoj školi Čelić je realizovan projekat Pametne škole 2 od strane CRP Tuzla u saradnji sa Ministarstvom obrazovanja i nauke TK. U okviru ovog projekta izvršeno je utopljanje objekta škole i rekonstrukcija kotlovnice – grijanje na pelet. U okviru redovnog održavanja objekta uz krećenje svih prostorija, zamjenu podnih pločica u dijelu stepeništa na ulazu u školu, u prizemlju škole je izvršena izloacija zidova čime je riješen problem vlage u ovom dijelu objekta. Takođe, zahvaljujući donaciji Općine nabavljen je potreban namještaj i oprema za zbornicu, biblioteku i kancelarije.

Neophodno je istaći nedostatak fiskulturne sale, što predstavlja veliki problem za realizaciju redovnog nastavnog procesa. Trenutno, srednja škola koristi fiskulturnu salu Osnovne škole Čelić, ali kapaciteti iste nisu dovoljni da se svi časovi tjelesnog i zdravstvenog odgoja srednje škole izvode u ovom objektu. Takođe, potrebno je opremanje didaktičkom opremom po predmetima, kao i općim nastavnim sredstvima. Naročito je neophodno opremanje radionica savremenim alatima i materijalom za realizaciju praktične nastave. Škola posjeduje video nadzor što doprinosi poboljšanju bezbjednosti učenika.

S obzirom da se škola nalazi na rubnoj općini koja je nedovoljno razvijena i gdje je svijest o važnosti obrazovanja dosta niska, glavni dugoročni cilj Mješovite srednje škole Čelić jeste jačanje svijesti o važnosti obrazovanja, ponuda raznovrsnih zanimanja koja su atraktivna na tržištu rada i koja osiguravaju nastavak daljnjeg školovanja.

Socijalne i porodične prilike učenika ovih škola nisu na zadovoljavajućem nivou. Jedan broj učenika potiče iz porodica veoma lošeg materijalnog stanja, pa čak i u stanju socijalne potrebe, a uzrok tome je nezaposlenost i neriješena pitanja egzistencije porodica. U cilju održivosti i nastavka daljeg obrazovanja učenika, iz Budžeta Općine Čelić u kontinuitetu se izdvajaju sredstva za stipendiranje učenika i studenata. U 2021. godini Općina je iz svog budžeta za izdvojila 17.600 KM za stipendiranje 22 studenta. Također, iz općinskog budžeta se sufinansira prevoz za sve učenike srednje škole koji putuju više od 2 km. Za ove namjene u 2021. godini izdvojeno je ukupno 49.160 KM a ovu vrstu podrške dobilo je 97 srednjoškolaca.

Sve centralne škole posjeduju video nadzor što doprinosi poboljšanju bezbjednosti učenika.

Pored analize stanja u oblasti obrazovanja, identifikovane su ključne vlastite snage i slabosti, kao i vanjske mogućnosti i prijetnje. U tom smislu, kao alat za identifikaciju korištena je SWOT analiza koja pokazala sljedeće:

SWOT analiza – Formalno i neformalno obrazovanje djece

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Stručno osoblje u obrazovnim ustanovama sa različitim obrazovanim profilom • Osnivanje JU za predškolski odgoj i obrazovanje • Organiziran prijevoz za osnovnoškolce i srednjoškolce • Omogućeno srednjoškolsko obrazovanje u općini • Povezanost lokalne zajednice sa školskim ustanovama i finansijska podrška lokalne zajednice projektima obrazovanih ustanova • Dobra međusektoralna saradnja na lokalnom nivou • Osigurani besplatni udžbenici za sve učenike OŠ	<ul style="list-style-type: none"> • Zatvaranje područnih škola u manje naseljenim mjestima • Nedovoljno razvijena infrastruktura i materijalno-tehnička opremljenost škola za kvalitetno obrazovanje, posebno u područnim školama • Nedostatak stručnog kadra (defektologa, logopeda i socijalnog radnika) u školama • Trend opadanja broja osnovnoškolaca i srednjoškolaca u posljednjih pet godina • Srednje obrazovanje nije obavezno • Nedostatak poticajnih mjera za srednjoškolsko obrazovanje (besplatni udžbenici, školska užina, školski pribor) • Nedostatak namjenskih finansijskih sredstava na kantonalnom nivou za redovno finansiranje

	<p>projekata koji se tiču formalnog i neformalnog djece i mladih;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljan broj sadržaja neformalne edukacije na području općine • Nepovoljna povezanost privrede i obrazovanja sa tržištem rada •
<p>ŠANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prilagodba kurikula srednjih škola potrebama u privredi • Uređenje i izgradnja objekata za obrazovanje učenika • Maligrantovi kod Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke za modernizaciju i povećanje opremljenosti škola (sredstva iz lutrije) • Izgradnja partnerstava javnog sektora sa nevladinim sektorom u pogledu razvoja formalnog i neformalnog obrazovanja • Pristup EU fondovima, koji podržavaju obrazovne programe, kao o učešće na programima prekogranične saradnje • Saradnja lokalne zajednice i obrazovnih ustanova sa međunarodnim organizacijama (UNDP, UNICEF) 	<p style="text-align: right;">PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Povlačenje međunarodnih organizacija i fondova • Nizak životni standard učenika • Migracije stanovništva i stručnog kadra iz obrazovanja • Recesija

Zdravstvena zaštita djece⁵

Definisanje pojmova

Zdravlje se definiše kao visoki stepen opće funkcionalnosti organizma, odnosno nenarušenost funkcionalnosti organizma, harmonija i nenarušenost intelektualnih i bioloških funkcija. Takođe, može posmatrati i kao stanje dobrog tjelesnog, psihičkog i društvenog blagostanja. Zdravlje se najčešće upotrebljava kao pojam odsustva od bolesti, traume (ozljede i njihovih posljedica), deformacija i duševnih poremećaja. Neki od uslova zdravlja su uravnotežena prehrana, tjelesna aktivnost i higijena, te stabilne porodične i društvene okolnosti.

Analiza stanja

Prema dostupnim podacima Zavoda zdravstvenog osiguranja TK u 2021. godini u općini Čelić prijavljeno je 7.372 osiguranih lica odnosno 75,44% stanovništva, što je u odnosu na 2019. godinu manje za 574 osiguranika. Nedovoljna informisanost stanovništva o načinu

⁵ U Konvenciji o pravima djeteta, u članu 24. navodi se: „Države - potpisnice priznaju pravo djeteta da uživa najviši standard zdravlja koji je moguće dostići, i da ima pristup institucijama za liječenje i zdravstvenu rehabilitaciju“. Također, navodi se da će se države potpisnice zalagati ka punom provođenju ovog prava, a posebno će preduzeti sljedeće odgovarajuće mjere: a) za smanjenje smrtnostinovorodenčadi i djece; b) za pružanje potrebne zdravstvene pomoći i zdravstvene njege svakom djetetu, s težištem na jačanje primarne zdravstvene zaštite; c) za suzbijanje bolesti i neisranjenosti u okvirima primarne zdravstvene zaštite, osiguranjem odgovarajuće hranjive prehrane i pročišćene pitke vode i rizike od zagađenosti okoliša; D) za osiguranje prenatalne i postnatalne zdravstvene zaštite majki; e) za pružanje obavijeti, obrazovanja i podrške u korištenju spoznaja o dječijem zdravlju i prehrani, prednostima dojenja, ličnoj higijeni, čistoći okoliša te spriječavanju nezgoda, posebno roiteljima i djeci; f) razvoj preventivne zdravstvene zaštite, savjetovališta za roditelje, te obrazovanja i službi za planiranje porodice.

ostvarivanja prava na obavezno zdravstveno osiguranje, posebno učenika završnih godina srednje škole koja ne namjeravaju nastaviti dalje obrazovanje, kao i stalne migracije stanovništva su najčešći razlog zašto 24% stanovništva nije pokriveno obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

Primarna zdravstvena zaštita osigurana lica na području općine Čelić ostvaruje se u JZU Dom zdravlja i obuhvata:

- djelatnost porodične/obiteljske medicine, u okviru koje se ostvaruje i zdravstvena zaštita predškolske djece (0-6 godina) i preventivne aktivnosti kod školske djece,
- imunizaciju u skladu sa programom obavezne imunizacije,
- higijensko-epidemiološku zaštitu (angažovan specijalist epidemiologije iz Zavoda za javno zdravstvo TK),
- hitnu medicinsku pomoć,
- zaštitu reproduktivnog zdravlja žena (angažovan specijalist ginekologije i akušerstva),
- zdravstvenu zaštitu zuba i usta djece, omladine i odraslih,
- laboratorijsku dijagnostiku primarnog nivoa (za nadzor angažovan specijalist medicinske biohemije iz UKC Tuzla)
- radiološku dijagnostiku primarnog nivoa,
- ultrazvučnu dijagnostiku primarnog nivoa,
- zdravstvenu zaštitu kod nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja (angažovanja specijalista pneumoftizilogije)
- zaštitu mentalnog zdravlja (angažovan specijalista neuropsihijatar iz UKC Tuzla)
- fizikalnu rehabilitaciju u zajednici (angažovani specijalisti fizijatrije iz UKC Tuzla),
- zdravstvenu njegu u zajednici, koja obuhvata i patronažnu zaštitu i palijativnu njegu.

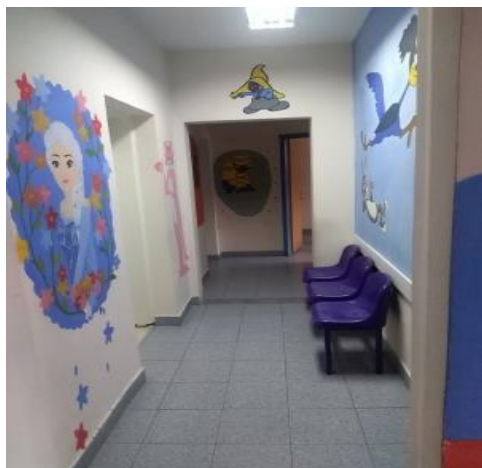
Angažovanjem medicinskih radnika iz drugih zdravstvenih ustanova, pacijentima je obezbijedena i specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita iz oblasti: opće internističke zaštite, pedijatrije, oftalmologije, otorinolaringologije, neurologije, opće hirurgije, dermatologije i medicina rada.

Sve organizacione službe nalaze se u centralnom objektu u Čeliću, izuzev porodične medicine koja organizovana kroz šest timova porodične medicine koji su osim Čelića locirani i u 4 područne ambulante u Vražićima, Šibošnici, Humcima i Ratkovićima.

Djeca do 6 godina starosti liječe se u pedijatrijskom odjeljenju Doma zdravlja koji je smješten na spratu i nije pristupačan osobama sa invaliditetom. (roditeljima i djeci).

Čekaonica pedijatrijske službe je uređena i prilagođena za ugodan boravak djece, s tim da u njoj borave i zdrava (djeca koja dolaze na vakcinaciju, previjanje, sistematske preglede i sl.) i bolesna djeca. Ordiniranje pedijatra jednom sedmično nije dovoljno u odnosu na iskazane

zdravstvene potrebe djece. Ordinacije u kojima se vrši medicinski pregled djece nisu pristupačne za djecu sa invaliditetom dok se nerijetko u prostorijama u kojima se vrši vakcinacija djece istovremeno obavlja previjanje bolesnih odraslih osoba.

U djelatnosti porodične medicine u Domu zdravlja Čelić tokom 2020. godine u prosjeku je pruženo 8,06 usluga po osiguranom licu u starosnoj dobi do 6 godina, što je znatno iznad prosjeka u Tuzlanskom kantonu (2,39). Za dobnu skupinu od 7-19 godina ta prosjek pruženih usluga se kreće u granicama prosjeka u kantonu (4,23). Dom zdravlja Čelić je jedna od tri lokalne zajednice u Tuzlanskom kantonu koja ne pruža uslugu sistematskog pregleda dojenčadi i djece od 1 do 3 godine starosti kao i za školsku djecu.⁶

---

⁶ Zavod za javno zdravstvo TK, Zdarstveno stanje stanovništva i zdravstvena zaštita u TK u 2020. godini, Tuzla, 2021. godina

U općini Čelić ne postoji porodilište, pa se većina djece s područja općine rađa u UKC Tuzla. Procenat imunizacije djece sa BCG i tri doze primoinmunizacije hepatitis B vakcinom, vakcinama protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja i dječije paralize kao i MRP i Hib vakcinom je iznad granica prosjeka kanton

Pored analize stanja u oblasti zdravstvene zaštite, identifikovane su ključne vlastite snage i slabosti, kao i vanjske mogućnosti i prijetnje. U tom smislu, kao alat za identifikaciju korištena je SWOT analiza koja pokazala sljedeće:

SWOT analiza – zdravstvena zaštita

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojanje Doma zdravlja i porodičnih ambulanti ruralnim zajednicama, pozitivno i kvalitetno poslovanje • Stručnost i obrazovanost zdravstvenih radnika • Zainteresovanost lokalnih struktura za unapređenje usluga zdravstvene zaštite za djecu 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nepostojanje Centra za rani rast i razvoj • Nedostatak određenog broja stalno uposlenih zdravstvenih radnika u Domu zdravlja prije svega: pedijatar, neuropsihijatra, logopeda i dr. Specijalista. • Nezadovoljavajući prostor za zdravstvenu zaštitu djece, djeca boraveu istom prostoru sa odraslim pacijentima, zdrava djeca sa bolesnom djecom i sl. • Ordinacije za zdravstvenu zaštitu djece se nalaze na spratu i nisu pristupačne djeci sa invaliditetom • Nedostatak svijesti kod roditelja i djece o potrebi brige o vlastitom zdravlju, a naročito zdravlju zuba i zdravoj ishranikod djece • Zdravstveni radnici nisu dovoljno educirani za pristup i komunikaciju sa djecom sa invaliditetom • Nepostojanje organiziranih i kontinuiranih preventivnih programa o seksualnom i reproduktivnom zdravlju, bolesti ovisnosti, zdravim stilovima života • Nedovoljan broj tržišnih inspektoraza vršenje nadzora rada kladionica, ugostiteljskih i maloprodajnih trgovina u smislu pristupa duhanskih prerađevina, alkohola i klađenja maloljetnim osobama •
<p>ŠANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Saradnja sa organizacijama civilnog društva i instirucijama u pogledu preventivnih stomatoloških pregleda, skrininga vida i deformiteta kičmenog stuba; • Saradnja DZ sa UKC Tuzla i drugim zdravstvenim ustanovama u TK • Programi UNICEF-a u oblasti promocije dojenja, imunizacije i zdrave ishrane kod djece, centra za rani rast i razvoj 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neusklađenost standarda koje donose viši nivoi, sa potrebama stanovništva u pogledu zdravstvenih usluga; • Migracije zdravstvenih radnika • Zatvaranje porodičnih ambulanti u manjim naseljima zbog iseljavanja stanovništva • Nezainteresovanost međunarodnih i domaćih NVO za rad u općini

Životni standard i socijalna zaštita djece⁷

Definisanje pojmova

Životni standard opisuje fizičko blagostanje određene grupe / kategorije ili pojedinih osoba. **Socijalna zaštita ili socijalna briga** je pojam koji se odnosi na novčane ili druge doprinose zajednice kako bi se osiguralo ostvarivanje osnovnih potreba ljudskog postojanja, u ovom slučaju djece. Prema važećem zakonodavstvu u oblasti socijalne zaštite, socijalna zaštita je organizirana djelatnost, usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti njenih građana i njihovih porodice u stanju socijalne potrebe.

Analiza stanja

Nosilac socijalne zaštite na području općine Čelić je JU Centar za socijalni rad (CSR), čija se djelatnost finansira iz općinskog budžeta, dok se socijalna davanja predviđena federalnim i kantonalnim zakonima, ovisno o obliku i pravu, finansiraju iz federalnog odnosno kantonalnog budžeta. Općine imaju zakonsku mogućnost da u skladu sa ekonomskom moći, svojim odlukama prošire pojedina prava iz oblasti socijalne zaštite, kao i listu korisnika.

U oblasti zaštite porodice sa djecom Centra vodi upravne postupke za uvođenje korisnika u pravokoj se finansiraju iz kantonalnog budžeta poput:

- *dodatka na djecu*
- *naknade umjesto plaće ženi-majci u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje sa posla radi trudnoće, porođaja i njege djeteta i pravo na dodatnu novčanu pomoć (razlika od iznosa porodijske naknade do iznosa od 996,00KM)*
- *novčane pomoći nezaposlenoj porodilji FBiH u iznosu 298,65KM mjesečno i pravo na dodatnu novčanu pomoć za nezaposlenu porodilju TK-a u iznosu od 697,35 KM mjesečno (pravo je ostvarilo 44 majke porodilje)*
- *jednokratne novčane pomoći za treće, četvrto i svako naredno dijete u porodici*
- *osiguranje jednog obroka u vrijeme nastave u školama osnovnog obrazovanja*
- *subvencioniranje troškova prijevoza za djecu, učenike i studente-kategorisanu djecu, za djecu učenike i studente iz porodica korisnika stalne novčane pomoći kao i djecu, učenike i studente bez roditeljskog staranja koji su na porodičnom smještaju-u hraniteljskim porodicama*
- *subvencioniranje troškova boravka djece u predškolskim ustanovama (obdaništa) cjelodnevni i poludnevni boravak, za porodiceu stanju socijalne potrebe.*

Dodatak na djecu, u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom TK-a, ostvaruju roditelji djece koja su kategorisana nalazom

---

⁷U skladu sa članom 26. Konvencije o pravima djeteta država potpisnica je obavezna svakom djetetu priznati pravo na socijalnu zaštitu, uključujući i socijalnu pomoć i poršku, te pouzicati potrebne mjere za puno ostvarivanje ovoga prava. Nadalje, član 27. obavezuje „države stranke da priznaju svakom djetetu pravo na životni standard primjeren njegovom fizičkom, duhovnom, moralnom i društvenom razvoju. U tom smislu država –potpisnica treba poduzeti odgovarajuće mjere pomoći roditeljima i drugimosobama odgovornim za dijete u osigurnju životnih uslova koji su potrebni za njegov razvoj, prije svega materijalne pomoći i programa porške, posebno u pogledu prehrane, odijevanja i smještaja.

Prvostepene stručne komisije do 15.godine života, bez obzira na materijalne prihode porodice, za djecu iznad 15.godine života koja su kategorisana ili imaju dijagnoze diabetes, celijakija, TBC, karcinom i leukemija, a koja se nalaze na redovnom školovanju najdalje do 26.godine, za djecu koja su ocijenjena Nalazom Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja u procentu 90% i 100% invalidnosti čija je ocjena izvršena prije 18.godine života. Za ovo pravo zahtjeve su podnijela 32 roditelja.

Od stupanja na snagu federalnog Zakona o materijalnoj podršci porodicama sa djecom (oktobar 2022, godine) do kraja 2022. godine zahtjev za dječiji dodatak je podnijelo 508 korisnika. Prema ovom Zakonu, pravo na dječiji dodatak imaju djeca iz porodica u kojima prihod po članu porodice/domaćinstva ne prelazi 40% najniže plate u FBiH.

Djeca koja su kategorisana, djeca koja imaju dijagnozu diabetesa, celijakije, karcinoma, TBC, leukemije, te djeca, učenici i strudenti korisnika prava na stalnu socijalnu pomoć i djeca, učenici i studenti bez roditeljskog staranja koji su na porodičnom smještaju u hraniteljskim porodicama imaju pravo na **subvencioniranje troškova prijevoza** zbog potrebe korištenja usluga tretmana u zdravstvenim ustanovama i nevladinim organizacijama, za pohađanje nastave u osnovnim i srednjim školama za djecu sa invaliditetom i sl. U 2022. godini ovo pravo je koristilo 19 korisnika.

Pravo na pomoć u prehrani djeteta do šest mjeseci i dodatna ishrana za majke dojilje je pronatalitetna mjera koja je namjenjena nezaposlenim majkama porodiljama čiji prihodi po članu domaćinstva ne prelaze 25% prosječne plaće u Tuzlanskom kantonu za prethodnu godinu. Tokom posljednje godine ovo pravo koristilo je 25 porodilja u iznosu od 90,00 KM, dok je **jednokratnu novčanu pomoć za opremu novorođenog djeteta** u iznosu od 180,00 KM ostvarilo je 25 korisnika.

Jednokratna novčana pomoć za porodice sa troje i više zajedničke djece je pravo koje se realizuje od septembra 2020 godine. U 2022. godini ovo pravo je ostvarilo 10 korisnika u iznosu od 1.500,00 KM. Osim podrške iz kantonalnog budžeta, Općina Čelić je u okviru svog budžeta za 2022. godinu planiranadodatna sredstva u iznosu od 10.000 KM namjenjena za pomoć majci/porodilji novorođenog djeteta u vidu prava na jednokratnu novčanu pomoć, bez obzira da li su zaposlene ili ne. Pomoć se dodjeljuje nakon upisa novorođenog djeteta u matičnu knjigu rođenih u iznosu od 200,00 KM za prvo i drugo dijete odnosno, 250,00 KM za treće i svako sljedeće novorođeno dijete.⁸

Putem Centra za socijalni rad, pravo na obavezno zdravstveno osiguranje u 2022. godini ostvarilo je 3 djece uzrasta od rođenja do polaska u školu koja to pravo ne mogu da ostvare kao članovi porodice osiguranika.

U toku 2022. godine na evidenciji centra za socijalni rad nalazi se 23 djece sa invaliditetom. Oblici brige za djecu sa invaliditetom, čiji je stepen invaliditeta procijenjen od 90% ili 100%, su materijalna pomoć u vidu prava na ličnu invalidninu, dodatak na njegu i pomoć od strane drugog lica i ortopedski dodatak. U posebnim slučajevima djeca sa invaliditetom mogu biti smještena u specijalizirane ustanove socijalne zaštite izvan Tuzlanskog kantona, u okviru kojih se provodi trajna briga o djeci kroz različite vrste stručne pomoći i okupacione terapije. U općini Čelić djeluje Udruženje roditelja djece s posebnim potrebama LAM (još uvijek je u toku postupak registracije udruženja⁹, čiji je cilj da senzibilizira lokalnu zajednicu o

⁸Općinsko vijeće Čelić, Odluka o uslovima i načinu za ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć majci/porodilji novorođenog djeteta, broj: 01-11-134/22 od 07.02.2022. godine

problemima djece s invaliditetom. Udruženje broji oko 40 članova. Osnovnu školu pohađa 5 djece s invaliditetom, a 3 djece svoje obrazovanje je nastavilo u Zavodu. Život djece s invaliditetom u općini Čelić je uveliko otežan, prvenstveno zbog arhitektonskih barijera kao i zbog nedostatka specijaliziranih servisa namijenjenih za njihovu rehabilitaciju i društvenu integraciju.

Kao ovlaštenu organ u procesu posredovanja kod razvoda braka supružnika koji imaju maloljetnu djecu, Centar za socijalni rad je u 2022. godini zaprimio 9 zahtjeva. Povećan je broj konfliktnih razvoda braka gdje se roditelji ne mogu dogovoriti po pitanju povjeravanja djeteta, održavanja ličnih kontakata djeteta sa oba roditelja i izdržavanja. Centar je organ koji po službenoj dužnosti u takvim slučajevima posreduje među supružnicima u donošenju odluka koje su u najboljem interesu djeteta.

Kako bi se osiguralo adekvatno i sigurno mjesto za održavanje neposrednog kontakta djeteta sa

roditeljem sa kojim ne živi, kada su u pitanju konfliktni razvodi, te obavljanja individualnog ili grupnog tretmana sa djecom i roditeljima, Centar je uz podršku međunarodne organizacije IOM uredio poseban prostor za ove namjene. U 2022. godini zabilježeno je 10 slučajeva nasilja u porodici u kojima su djeca najčešće bila žrtve ali i svjedoci različitih oblika nasilja.

U Centru je izražen nedostatak stručnog kadra. Kadrovsku strukturu Centra čine socijalni radnik, psiholog i socijalni pedagog. Na jednog socijalnog radnika dolazi 9.800 stanovnika što je za 96% više u odnosu na međunarodni standard koji propisuje 5000 stanovnika na jednog socijalnog radnika. Da bi Centar mogao adekvatno odgovoriti svim izazovima sa kojima se susreće u svom radu, a radi lakšeg ostvarivanja prava naših korisnika iz oblasti socijalne zaštite, neophodno je u kadrovskom smislu osnažiti Centar. Pored toga, radi unapređenja sistema socijalne zaštite na području općine, iz budžeta općine neophodno je pored postojećih, proširiti prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite u vidu: jednokratne novčane pomoći porodicama u stanju socijalne potrebe prema utvrđenim kriterijima, jednokratne novčane pomoći za liječenje djece oboljele od specifičnih oboljenja, subvencioniranje troškova boravka djece iz socijalno ugroženih porodica u ustanovi za predškolski odgoj i obrazovanje, stipendiranje učenika iz ranjivih grupa.

Pored analize stanja u oblasti socijalne zaštite identifikovane su ključne vlastite snage i slabosti, kao i vanjske mogućnosti i prijetnje. U tom smislu, kao alat za identifikaciju korištena je SWOT analiza koja pokazala sljedeće:

SWOT analiza – životni standard i socijalna zaštita

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Profesionalci u socijalnom sektoru su osposobljeni i motivisani za rješavanje problema djece koja su socijalno isključena • Zainteresovanost lokalnih struktura iz svih sektora za formiranje Grupe za dobrobit djece • Dobar zakonodavni okvir u oblasti socijalnih davanja za pojedine ranjive grupe i obezbijedena finasijska sredstva sa federalnog nivoa (materijalna podrška porodicama sa djecom, hraniteljje, roditelje njegovateljje) • Izdvajanja iz općinskog budžeta za pronatalitetnu politiku (jednokratna pomoć majkama porodiljama), za sufinansiranje prevoza učenika do škole • Sufinansiranje školske užine za djecu iz porodica u stanju socijalne potrebe iz kantonalnog budžeta • Dobra povezanost i interakcija obrazovnih institucija sa institucijama socijalne zaštite u vezi sa pravovremenom identifikacijom djece koja žive u siromaštvu i djece u riziku/žrtve zanemarivanja • Zajednica je mala, ljudi se međusobno dobro poznaju tako da CSR ima blagovremena saznanja o konkretnim slučajevima • Dobri prostorni kapaciteti CSR i njegova lokacija 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak sveobuhvatnih podataka o socijalnom stanju stanovnika Čelića (Socijalna karta) • Visoka stopa nezaposlenosti i teška ekonomska situacija porodica sa djecom • Visok udio radno sposobnog stanovništva među korisnicima socijalne zaštite • Nedostatnost finasijskih sredstava na lokalnom nivou za finansiranje proširenih prava iz oblasti socijalne zaštite • Nedostatak socijalnih usluga na lokalnom nivou koja su namjenjena za dnevno zbrinjavanje djece u riziku od socijalne isključenosti, porodična savjetovališta i dr. • Nedostatak ljudskih i materijanih resursa u CSR za obavljanje podlova iz njegove nadležnosti • Slaba informisanost građana u stanju socijalne potrebe o pravima iz socijalne zaštite i njihova indolentnost • Zahtjevne administrativne procedure za ostvarivanje prava iz socijalne zaštite (obimna dokumentacija uz velika finasijska izdvajanja) • Nedostatak djelovanja nevladinog sektora na području općine na polju socijalne uključenosti ranjivih grupa djece i njihovih porodica
<p>ŠANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reforma socijalne zaštite u FBiH (zakon o socijalnim uslugama i javno-privatno partnerstvo u pružanju usluga, socijalno poduzetništvo) • Strategije i Akcioni planovi za pojedine ranjive grupe (Rome, nasilje u porodici, trgovina ljudima) • Evropski fondovi za socijalnu inkluziju i IPA fondovi • Kandidatski status za članstvo u EU 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Migracije i emigracije stanovništva, posebno mladih • Nepovoljna politička situacija • Povlačenje međunarodnih organizacija iz BiH (UNICEF, UNDP, Save the children id r.) koje su podržavale socijalnu inkluziju porodica sa djecom

Sigurnost djece i zaštita od nasilja⁹

Definisanje pojmova

⁹Konvencija o pravima djeteta obavezuje države-potpisnice da preduzmu sve odgovarajuće zakonske, upravne, društvene i obrazovne mjere da bi se dijete zaštitilo od svih oblika fizičkog, ili mentalnog nasilja, povrede ili zlostavljanja, zanemarivanja ili nemarnog postupka, zlopotrebe ili eksploatacije, uključujući i seksualno zlostavljanje dok je na brizi roditelja, zakonskih staratelja ili bilo koje druge osobe koja se brine o djetetu (član 32-38.). U skladu sa članom 39. države potpisnice moraju poduzeti sve mjere za promicanje fizičkog i duševnog oporavka i vraćanja u društvo djeteta koje je žrtva bilo kojeg oblika nasilja, zlopotrebe i iskorištavanja ili okrutnog, neljudskog i ponižavajućeg ponašanja ili oružanog sukoba. Oporavak i vraćanje u društvo osigurat će se u sredini koja potiče djetetovo zdravlje, samopoštovanje i dostojanstvo.

Javna sigurnost ili bezbjednost je izraz pod kojim se u najširem smislu podrazumijevaju mjere i aktivnosti koje neka država i, rjeđe, društvena organizacija ili samoorganizirani pojedinci, poduzimaju kako bi se život, zdravlje i imovina stanovnika nekog područja zaštitile od loših uticaja.

Analiza stanja

Zaštita temeljnih ustavnih prava i sloboda građana ove općine u nadležnosti je Policijske stanice Čelić. Na području općine u 2021. godini počinjeno je ukupno 45 krivičnih djela.

Tabela2.: Struktura kriminaliteta u općini Čelić z vezi sa pojedinim krivičnim djelima

Naziv krivičnog djela	2021.	
	TK	Čelić
Krivična djela protiv života i tijela	251	2
Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina	124	1
Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži	162	3
Krivična djela protiv zdravlja ljudi	492	2
Krivična djela protiv imovine	2111	28
Krivična djela protiv okoliša, poljoprivrede i prirodnih dobara	86	6
Krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa	162	2
Krivična djela protiv pravosuđa	12	1

Izvor: MUP TK, Informacija o stanju sigurnosti na području TK za 2021. godinu

Kao i prethodnih godina, najveći broj izvršenih krivičnih djela odnose se na oblast imovinskih delika i čine 56% od ukupnog broja evidentiranih krivičnih djela, a obojeka su najčešći objekti, motorna vozila i dr. Ipak, u odnosu na 2020 godinu ukupan broj krivičnih djela imovinskih delikata smanjen je za 5 krivičnih djela (-15,2%). Iz grupe krivičnih djela protiv zdravlja ljudi evidentirana su 2 krivična djela iz oblasti zloupotrebe opojnih droga koja su počinjena od strane 2 poznata izvršioca, od kojih je 1 maloljetna osoba. Osim Čelića, maloljetni počinioci ovog krivičnog djela evidentirani su u još tri lokalne zajednice u Tuzlanskom kantonu (Gračanica – 3, Gradačac -1, Živinice -1). Iz grupe krivičnih djela protiv braka, porodice i mladeži evidentirana su 3 krivična djela nasilja u porodici. Najčešći vid nasilja u porodici predstavlja fizičko zlostavljanje supruge i djece, od strane muževa tj. očeva, dok su najčešće žrtve žene srednje dobi i slabijeg obrazovnog i materijalnog stanja. Mjesto dešavanja samog čina nasilja je kuća ili stan.

U odnosu na 2020. godinu u evidentnom porastu je broj počinjenih prekršaja javnog reda i mira. Od ukupno evidentiranih 79 prekršaja u 2021. godini, najveći broj (56) se odnosi na nepoštivanje mjera Kriznog štaba vezanih za pandemiju korona virusa -Covid 19. U pogledu bezbjednosti saobraćaja u 2021. godini povećan je broj saobraćajnih nezgoda u odnosu na 2020. godinu, ali sa blažim posljedicama. Za razliku od 2020. godine kada se desilo 14 saobraćajnih nezgoda u kojima su 4 lica smrtno stradala, 6 lica zadobilo tešku tjelesnu povredu a 21 lice lakše tjelesno povrijeđeno, u 2021. godini zabilježeno je 25 saobraćajnih nezgoda u kojima su 2 lica zadobila tešku tjelesnu povredu a 14 lica pretrpjelo lakše tjelesne povrede. Među povrijeđenim licima bilo je djece, u 2020. godini lakše tjelesne povrede pretrpjelo je dvoje djece a u 2021. godini povrijeđeno je jedno dijete, Policijska stanica Čelić nema opremljenu prostoriju za uzimanje izjave od djeteta koje je žrtva, svjedok ili počinitelj krivičnog djela što dodatno otežava njihovo psihofizičko stanje ali rad policijskih službenika i stručnih radnika iz lokalnog centra za socijalni rad.

SWOT analiza – Sigurnost djece i zaštita od nasilja

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postojanje Policijske stanice • Dobra međusektoralna saradnja policije sa školama i centrom za socijalnu pomoć • Općinski Protokol za prevenciju i postupanje u slučajevima prosjačenja i drugih oblika eksploatacije djece • Osposobljeni članovi lokalnog referalnog mehanizma za suzbijanje trgovine ljudima • Postavljena horizontalna i vertikalna signalizacije u blizini OŠ Čelić 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak policijskih službenika, posebno ženskog spola • Nedovoljno educiranih policijskih službenika za rad sa djecom žrtvama i djecom u sukobu sa zakonom • Nepostojanje prostorije u PS za uzimanje izjave od djeteta žrtve krivičnih djela • Teritorijalna udaljenost Odgojnog centra za rad sa djecom koja su u visokom riziku i/ili su došla u sukob sa zakonom • Ne postoji sistematizovano radno mjesto u PS koje bi se isključivo bavilo problemom „Nasilje u porodici“, maloljetnicima i uopšte zaštitom djece • Udaljenost od sjedišta uprave policije
<p>ŠANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akcioni plan TK za provođenje Strategije za suprostanavljanje trgovini ljudima BiH (2020-2023) • Preporuka međunarodnih tijela za unapređenje policijskih struktura za trgovinu ljudima (State Department, GRETA komitet) 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blizina graničnih prelaza • Tranzitna migrantska ruta • Povratnici sa stranih ratišta

Sport, rekreacija, kultura i informisanje djece ¹⁰

Definisanje pojmova

Sport je fizička ili mentalna aktivnost koju čovjek izvodi po utvrđenom skupu pravila, u cilju takmičenja sa protivnikom ili protivničkim timom, uz primjenu propisanog sistema bodovanja na osnovu kojeg se utvrđuje pobjednik. Sport je sastavni dio društvenih potreba pojedinca, univerzalno je sredstvo razumijevanja i saradnje među ljudima, s ciljem fizičkog i duhovnog odgoja, vitalnosti i zdravlja, socijalnih odnosa i stavova, odbrambene spremnosti i kvaliteta života. Sport je i ekonomska kategorija u funkciji zapošljavanja, pokretača proizvodnje i ekonomskog rasta, promocije, reklame i ostalih marketinških aktivnosti i u oblastima turizma, transporta, medija, zabave i sl.

Slobodno vrijeme je vrijeme u kojem pojedinci mogu živjeti u saglasnosti sa svojom individualnom prirodom, u kojem mogu afirmirati i dalje razvijati vlastite kvalitete. Ono je važna prilika za odmor, razonodu, odvratanje pažnje od svakodnevnih briga i opterećenja.

Pod pojmom **rekreacija** podrazumijeva se ponovno stvaranje, obnavljanje, osvježavanje i razonoda (lat. recreo, recreare - bukvalno znači ponovo stvoriti, obnoviti). Rekreacija je slobodno odabrana, a ne -nametnuta aktivnost koja se pretežno provodi u slobodno vrijeme.

¹⁰ Konvencija o pravima djeteta, u članu 31., obavezuje „države potpisnice da priznaju djetetu pravo na odmor i slobodno vrijeme, na igru i razonodu primjerenu njegovoj dobi, kao i na slobodno sudjelovanje u kulturnom životu i umjetnostima. U tom smislu država potpisnica će poštovati i promicati pravo djeteta na učešće u kulturnom i umjetničkom životu te će poticati ostvarenje primjerenih i jednakih uslova za provođenje kulturnih, umjetničkih, rekreativnih i slobodnih aktivnosti.

Kultura je stečeni ili naučeni način ponašanja određene društvene zajednice. Pod kulturom se obično podrazumijeva skup svih materijalnih i duhovnih vrijednosti čovjekovog rada u prirodi, društvu i mišljenju.

Informisanje je proces kojim se pojedinim skupinama korisnika pružaju informacije značajne za donošenje odluka (npr. o odabiru zvanja, zanimanja, područja rada, razonode i sl). Sprovodi se u vidu različitih vrsta informativnih letaka, publikacija, tekstova na web stranicama, medijima, i direktnim kontaktom sa zainteresovanim.

Analiza stanja

U nedostatku kulturnih i sporstkih sadržaja, djeca i mladi sa područja općine Čelić svoje slobodno vrijeme uglavnom planiraju sami. Nedostatak javnih prostornih kapaciteta za obavljanje društvenih djelatnosti u mnogome ograničava kvalitetno provedeno slobodno vrijeme djece i mladih.

U oblasti kulture aktivna je JU „Gradska biblioteka“ Čelić, osnovana odlukom Općinskog vijeća Čelić, 2003. godine. Biblioteka je počela sa radom 2004. godine. Biblioteka je opremljena računarskom opremom i uveden je internet što je bio jedan od uslova za uvođenje u sistem „COBBIS“, bibliotečki svjetski program. Ukupni knjižni fond u 2022. godini iznosio je 11.796 naslova. U 2022. godini bilo je ukupno 146 članova i dato je na čitanje više od 7.000 knjiga. Usluge biblioteke prvenstveno koriste učenici osnovnih i srednjih škola, te studenti ali i ostale kategorije građana. U okviru obilježavanja Dana kulture i mjeseca knjige biblioteka u saradnji sa osnovnim školama organizuje radionice za učenike uz gostovanje istaknutih književnika sa bosanskohercegovačkog prostora.

JU „Gradska biblioteka“ raspolaže sa svom multimedijalnom opremom za organizovanje različitih kulturno–promotivnih aktivnosti, od književnih promocija pa do radionica za djecu i odrasle, dramske radionice, pozorišne predstave, radionice na engleskom jeziku, likovne i kreativno – edukativne radionice. U okviru ove ustanove osnovan je i djeluje Centar za rani rast i razvoj kojeg pohađaju učenici predškolskog odgoja. Trenutno u biblioteci rade četiri uposlenika i direktor

Sportski savez Općine Čelić ne postoji. Općina. Općina još uvijek nema lokalnu Startegiju za razvoj sporta. U ovoj lokalnoj zajednici postoji nekoliko sportskih udruženja i klubova, u kojima djeca i mladi mogu razvijati svoje talente. Posebno su popularni fudbal, odbojka i košarka. Sportski klubovi na teritoriji općine Čelić organizovani su u okviru udruženja Sportski savez „Čelić“, koji broji ukupno četiri člana. U 2022 godini iz Budžetom Općine Čelić izdvojeno je 30.000,00 KM za rad lokalnih sportskih udruženja.

U općini Čelić nalaze se tri nogometna terena za veliki nogomet u Čelići, Vražićima i Ratkovićima. Većina mjesnih zajednica raspolaže sa malim sportskim igralištima koja su

prvenstveno namjenjena za fudbal. Igrališta se nalaze u vrlo lošem stanju, sa betonskom podlogom i oštećenim sportskim rekvizitima (govolovima), većina igrališta nije ograđena a tamo gdje jeste primjetna su vidna oštećenja ograde. Ni jedna mjesna zajednica nema igralište sa gumenom podlogom koja bi se mogla koristiti za neke druge sportove.

U sklopu privatnog Sportsko-rekreativnog centra „MM“ Mrkaljević nalazi se bazen dimenzija 40×20 m koji je idealan za gotovo sve uzraste a tu je i manji bazen za djecu kao i sportska dvorana sa svojih 1800 m² za skoro sve sportove : fudbal, kosarka, tenis, odbojka, rukomet.

Fudbalski stadion u Čeliću

Škola fudbala NK „Čelić“ SRC „MM“ Mrkaljević

Na području općine djeluju tri kulturno umjetnička društva, KUD „Mladost“ Čelići KUD Ratkovići i KUD „Sevdah“ Velino selo. KUD „Mladost“ Čelić ima mlađu i stariju folklornu sekciju dok u KUD „Sevdah“ Velino Selo djeluje mlađa i starija folklorna sekcija.

KUD „Mladost“ Čelić

KUD „Sevdah“ Velino selo

Nedovoljna su izdvajanje javnih sredstava za kulturu, a posebno za organizaciju kulturnih manifestacija. U 2022 godini iz općinskog budžeta izdvojeno je 10.000 KM.

Prema evidenciji koja se vodi u Službi za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja na području općine Čelić registrovana su 3 (tri) udruženja mladih: Udruženje Rebuf (Jedino udruženje mladih koje funkcioniše i radi), Udruženje Zambak (koje je vrlo malo aktivno), Udruženje United (koje nije aktivno) i Lokalna grupa za razvoj koja djeluje neformalno. Nedostaju nevladini organizacije koje se bave pitanjima prava djeteta i pružanju usluga ranjivim grupama djece. Većina organizacija svoje aktivnosti bazira na lokalnom nivou, sa vrlo skromnim resursima.

Na području općine ne postoji lokalna radio stanica i televizijska kuća. Građani se prvenstveno informišu putem drugih javnih i privatnih radio emitera, poput radio Avaz i sl.

Pored analize stanja u oblasti sporta, rekreacije, kulture i informisanja djece, identifikovane su ključne vlastite snage i slabosti, kao i vanjske mogućnosti i prijetnje. U tom smislu, kao alat za identifikaciju korištena je SWOT analiza koja pokazala sljedeće:

SWOT analiza - sport, rekreacija, kultura i informisanje

<p>SNAGE</p> <ul style="list-style-type: none"> Edukovani kadar koji može adekvatno promovirati pozitivne, tradicionalne kulturne vrijednosti; Postojeća sportska i kulturna infrastruktura; Potencijal prirodnih resursa za razvoj različitih sportova i ekološki čista sredina (izletišta, jezero Humačko ....) Djeca u lokalnoj zajednici imaju talenat za bavljenjem pojedinačnih i kolektivnih sportova Postojanje Gradske biblioteke kao nosioca kulturnog života Općine Općinske manifestacije Djelovanje sportskih zajednica i udruženja 	<p>SLABOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Nedostatak Strategije za mlade Nedostatak Strategije za razvoj sporta Nedovoljna izdvajanja za sport i kulturu iz općinskog budžeta Uspjeh u sportu često zavisi od entuzijazma pojedinaca (trenera, roditelja i sl.) Nepostojanje Centra za kulturu i obrazovanje mladih Neuređena sportska igrališta Neuređena dječija igrališta i parkovi za djecu Nedovoljno poznavanje pravila i procedura za apliciranje na inostrane fondove i projekte koji se odnose na unaprjeđenje sporta, kulture i umjetnosti Mali broj kulturnih dešavanja na području općine
<p>ŠANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> Potencijal omladinskog aktivizma Prirodni potencijal kojim raspola općina Čelić Integrirana razvojna strategija općine Čelić 2020-2025 Izrada lokalne Strategije za razvoj sporta Započeta izgradnja sportske dvorane, dječjih igrališta, biciklističke staze .. Osnivanje Sportskog saveza Općine Čelić Uspješni i poznati sportisti koji su sa područja općine 	<p>PRIJETNJE</p> <ul style="list-style-type: none"> Depopulacija i iseljavanje stanovništva Nemaran odnos prema prirodnim resursima općine Odliv stručnog kadra za rad sa djecom u oblasti sporta i kulture Recesija i smanjenje fondova za razvoj sporta

VII STRATEŠKE ODREDNICE AKCIONOG PLANA ZA DJECU

Vizija

Viziju Akcionog plana za djecu općine Čelić karakteriše očekivanje djece da žive i djeluju u prosperitetnoj sredini. Definisana je kao:

„Općina Čelić je zajednica kvalitetnog, sigurnog i inkluzivnog življenja, u kojoj svako dijete ima obezbjeđene životne uslove za optimalan rast i razvoj i ostvarenje svojih punih potencijala, kao i mogućnost da učestvuje u donošenju svih odluka koji se tiču djece“

Misija

Misija Akcionog plana za djecu općine Čelić usmjerena je na stvaranje uslova za razvoj punih potencijala svakog djeteta koji živi na njenoj teritoriji odnosno:

„Realizacijom programa i projekata, putem mreže institucija i organizacija, pruža se podrškastvaranju stimulativnog okruženja za afirmaciju, osnaživanje i integraciju djece u svim oblastima u kojima djeca djeluju, te jačanje civilnog sektora koji se bavi pitanjima djece, kao i odgovornost donosioca odluka za sistemsko unaprjeđenje položaja djece vodeći se najboljim interesom djeteta“.

STRATEŠKI CILJ ZA PERIOD 2023-2025

Unapređenje kvaliteta života i uključenost djece u donošenje odluka kojih ih se tiču u općini Čelić je dugoročni strateški cilj. Kako bi se ovaj cilj realizirao potrebno je raditi realizaciji 6 programskih ciljeva koji se odnose na oblasti koje su obuhvaćene ovim Akcionim planom.

Prvi cilj je **horizontalni cilj** kojise odnosi na jačanje institucionalnih kapaciteta općine Čelić s ciljem sistemske zaštite prava djeteta.

Preostalih5 ciljeva su **programskiciljevi** koji seodnose se na poboljšanje kvaliteta obrazovanja djece, unapređenja zdravstvene zaštite djece, poboljšanje životnog standarda i socijalne inkluzije djece i njihovih porodica, stvaranje sigurnog i nenasilnog okruženja za djecu, poboljšanje kvaliteta provođenja slobodnog vremena djece.

Cilj 1: Jačanje institucionalnih kapaciteta na lokalnom nivou na polju zaštite prava djeteta
Mjera 1.: Formirati lokalnu multisektoralnu Grupe za dobrobit djece
Cilj 2: Osigurati da sva djeca imaju jednake mogućnosti za kvalitetno i održivo obrazovanje od najranije dobi
Mjera1.: Obezbijediti sveobuhvatnu uključenost djece u program predškolskog odgoja i obrazovanja
Mjera2: Poboljšati prostorne i materijalno-tehničke uslove u školama za kvalitetno obrazovanje učenika
Mjera 3.: Osigurati pristup i održivost djece u obrazovnom sistemu
Mjera 4.: Povećati participaciju učenika i roditelja u obrazovnom procesu i u radu škole
Cilj 3: Unaprediti dostupnosti i poboljšati kvalitete zdravstvene zaštite djece
Mjera1.: Unaprijediti infrastrukturu i usluge u zdravstvenoj ustanovi
Mjera 2.: Educirati djecu od najranije dobi o zdravlju i zdravim stilovima života
Mjera 3.: Preveniranje i rano otkrivanje oboljenja kod djece
Mjera 4.: Unaprijediti zdravstvenu zaštitu trudnica, dojilja i dojenčadi
Mjera 5.: Unaprijediti kapacitete kod zdravstvenih radnika za rad sa djecom iz ranjivih grupa
Mjera 6.: Unaprijediti kontrolu i nadzor nad prodajom duhana i alkohola adolescentima te pristupu igara na sreću i kockanje
Cilj 4: Poboljšatiživotni standard i socijalnuinkluziju djece i porodica sa djecom
Mjera 1.: Ojačati ljudskei materijalne kapacitete CSR za pružanje socijalne i porodične zaštite
Mjera 2.: Unaprijediti pristup sistemu socijalne zaštite za porodice sa djecom
Mjera 3.: Izraditi socijalnu kartu Općine Čelić
Mjera 4.: Unaprijediti životni standard porodica sa djecom
Cilj 5: Osigurati bezbjedno i nenasilno okruženje za djecu
Mjera 1.: Unaprijediti sigurnost djece u porodici i zajednici
Mjera 2.: Unaprijediti sigurnost djece u saobraćaju
Cilj 6.:Osigurati djeci kvalitetno provođenje slobodnog vremena
Mjera 1. Afirmativnim mjerama podsticati uključivanje djece u sportske klubove, kulturno-umjetnička društva i udruženja koji rade sa djecom, sredstvima iz općinskog budžeta, organizovanjem kampanja tipa „otvorena vrata“
Mjera 2. Organizovati festival „Dječiji život nije šala i ja imam svoja prava“ u okviru obilježavanja „Dječije nedjelje“
Mjera 3. Izgraditi dječija igrališta (sa toboganom, luljačkama,..) inkluzivnog karaktera u centralnom i područnim naseljima

Mjera 4. Organizovati školska sportska takmičenja djece na nivou općine
Mjera 5. Organizovanje aktivnosti „Pješaćenje do zdravlja“ za učenike osnovne i srednje škole (kroz časove tjelesnog odgoja)
Mjera 6. Besplatna škola plivanja za predškolsku i školsku djecu
Mjera 7. Postaviti klizalište za djecu
Mjera 8. Obezbijediti i podržati neformalne kurseve muzike, glume i plesa za djecu u općini
Mjera 9. Organizovanje različitih aktivnosti za djecu-izviđačke, aktivnosti na upoznavanju i zaštiti prirodne okoline, uređenja dvorišta za igru i zelenih površina

VIII OPERATIVNI PLAN AKCIJE DJELOVANJA

OBLAST - INSTITUCIONALIZACIJA RJEŠAVANJA PROBLEMA DJECE

CILJ A: JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA NA LOKALNOM NIVOU NA POLJU ZAŠTITE PRAVA DJETETA

Mjera A1:	Formirati lokalnu multisektoralnu Grupe za dobrobit djece			Godisnj a procjen a sredstav a	ROK REALIZACIJE			IZVORI SREDSTA VA
					2023.	2024	2025	
Aktivnost A.1.1.	Donijeti Odluku o formiranju multisektoralne Grupe za sigurnost djece općine Čelić			-	X	-	-	-
Aktivnost A.1.2.	Osnažiti kapacitete lokalne Grupe za dobrobit djece na polju zagovaranja i zaštite prava djeteta			900 KM	X	X	X	Općina Čelić, FMO, donatorska sredstva
Aktivnost A.1.3.	Izraditi i realizovati inicijative, akcije i projekate na polju zaštite djece			600 KM	X	X	X	
Izvještajna institucija:	Centar za socijalni rad	Nosilac aktivnosti:	A.1.1. Općina Čelić A.1.2. CSR A.1.3. Grupa za dobrobit djece	Subjekti sa kojima se saraduje:	Općina Čelić, CSR Čelić, Dom zdravlja, obrazovne ustanove, policija, NVO			
Opis problema:	Na području općine Čelić ne djeluje ni jedno tijelo koje se isključivo bavi pitanjima prava djeteta. Lokalne institucije u sistemu zaštite djeteta nemaju razvijenu zajedničku stratešku i sinhronizovanu politiku djelovanja, ne postoji koordinacija rada po pitanju pojedinačnih slučajeva i zajedničkih inicijativa.							
Šta će se promijeniti:	Primarni cilj je poboljšanje sistema koordinacije i razmjene informacija između lokalnih institucija u sistemu zaštite djece. Razmjena informacija predstavlja polaznu osnovu za utvrđivanje prioriteta za rješavanje identifikovanih problema kod djece. Imajući u vidu da se pitanjima prava djece bavi niz institucija uspostaviće se mehanizam koordinacije i suradnje koji će doprinjeti boljoj							

	implementaciji LAP-a, efikasnijem rješavanju pojedinačnih i kolektivnih slučajeva kršenja prava djeteta i lakšoj identifikaciji problema djece u lokalnoj zajednici.
Indikatori:	1. Formirana Grupa za dobrobit djece 2. Broj sprovedenih obuka i broj obučenih članova Grupe 3. Broj inicijativa i akcija Grupe

OBLAST - FORMALNO OBRAZOVANJE DJECE

CILJ B: OSIGURATI DA SVA DJECA IMAJU JEDNAKE MOGUĆNOSTI ZA KVALITETNO I ODRŽIVO OBRAZOVANJE OD NAJRA NIJE DOBI

Mjera B.1:	Obezbijediti sveobuhvatnu uključenost djece u program predškolskog odgoja i obrazovanja	Godisnj a procjen a sredstav a	ROK REALIZACIJE			IZVORI SREDSTAVA
			2023	2024	2025	
Aktivnost B.1.1.	Osposobiti i opremiti prostor za rad sa djecom predškolskog uzrasta	1000 KM	X	X	X	Općina Čelić, Donatorska sredstva
Aktivnost B.1.2.	Osigurati sufinansiranje boravka djece iz ranjivih grupa (socijalno ugrožene, žrtve nasilja i sl.) u predškolskoj ustanovi.	1000 KM	X	X	X	Općina Čelić (iz redovnog finansiranja rada obdaništa)
Aktivnost B.1.3.	Organizovati program za predškolsko obrazovanje djece u ruralnim sredinama (mobilna biblioteka igračaka i knjiga, edukativne i kreativne radionice sa djecom, Male škole znanja i vještina i sl.)	2000 KM		X	X	Donatorska sredstva
Aktivnost B.1.4.	Organizovati edukativne radionice za odgajatelje, roditelje i drugo stručno osoblje na temu prava djece, rani rast i razvoj, odgovorno roditeljstvo i sl.	200 KM	X	X	X	Donatorska sredstva
Aktivnost B.1.5.	Realizovati obavezni program pred polazak u školu, kroz obavezni fond od 150 sati	-	X	X	X	Redovna sredstva JU obdanište
Mjera B2:	Poboljšati prostorne i materijalno-tehničke uslove u školama za kvalitetno obrazovanje učenika					
Aktivnost B.2.1.	Izrada Analize o stanju infrastrukture i materijalno-tehničke opremljenosti osnovnih i srednjih škola	-	x	-	-	Grupa za dobrobit djece
Aktivnost	Opremiti kabinete za hemiju, biologiju, fiziku i informatiku u osnovnim i srednjim	10.000 KM	X	X	X	Federalno ministarstvo

B.2.2.	školama					obrazovanja i nauke, BH Telecom, NVO
Aktivnost B.2.3.	Opremiti elektro i strojarski multimedijalni kabinet Srednje škole	10.000 KM	X			Resorna ministarstva obrazovanja, Vlada TK, donatorska sredstva
Aktivnost B.2.4.	Povećati knjižni fond u školskim bibliotekama, posebno u područnim školama		X	X	X	Resorna ministarstva, donatorska sredstva
Mjera B3.	Osigurati pristup i održivost djece u obrazovnom sistemu					
Aktivnost B.3.1.	Subvencionirati troškove prevoza učenika do škole, nabavku školskog pribora i stipendija za učenike iz socijalno ugroženih porodica i učenike koji se školuju za deficitarna zanimanja	76.500KM	X	X	X	Općina Čelić Kantonalno ministarstvo obrazovanja
Aktivnost B.3.2.	Zagovarati za uvođenje asistentata u nastavi za učenike sa invaliditetom i defektologe-logopedu u centralnim osnovnim školama	200 KM	X	X	X	Vlada TK, kantonalno ministarstvo obrazovanja
Aktivnost B.3.3.	Ojačati kapacitete nastavnika i stručnog kadra za realizaciju nastavnog plana i programa	500 KM	X	X	X	Resorna ministarstva, MIOS, NVO
Mjera B4	Povećati participaciju učenika i roditelja u obrazovnom procesu i u radu škole					
Aktivnost B.4.1.	Educirati učenike o pravima djeteta na participaciju i druga prava u skladu sa Konvencijom o pravima djeteta, trećem opcionom protokolu CRC-pravo na podnošenje žalbe Odboru UN za prava djeteta kao i drugim mehanizmima zaštite prava u školi i široj lokalnoj zajednici	300 KM	X	X	X	MIOS, NVO
Aktivnost B.4.1.	Organizovati radionice sa članovima Vijeća učenika i Vijeća roditelja na temu Javne politike i javnog zagovaranja, Aktivno učešće	100 KM	X	X	X	MIOS, CIVITAS, NVO
Izveštajna institucija	Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja	Nosioci aktivnosti	B.1. Obdanište i Općina B.2.1. Grupa za dobrobit djece B.2.2.- B.2.4. Škole		Subjektima kojima se saraduje:	Resorna ministarstva obrazovanja, MIOS, Civitas, NVO

			B.3.1. Općina B.3.2.-B.3.3. Škole B.4.1. – B.4.2. – Škole		
Opis problema:	Djeca u najranijoj dobi u općini čelić nemaju pristup predškolskom obrazovanju. Infrastruktura u obrazovnim ustanova nije zadovoljavajuća za sveobuhvatno i kvalitetno obrazovanje za svu djecu, posebno u područnim školama. Veliki broj učenika osnovnih i srednjih škola je socijalno ugrožen i otežan je je pristup obrazovanju. Zbog nedostatka logopeda i defektologa kao i asistenata u nastavi za djecu sa invaliditetom određeni broj učenika sa jezičkim poremećajima, govorom, invaliditetom nemaju mogućnost da se prevazići svoje poremećaje odnosno invaliditet i iskoristiti sve svoje potencijale i mogućnosti. Učenici, Vijeća učenika i Vijeća roditelja nisu dovoljno informisani i educirani o Konvenciji o pravima djeteta, žalbenim mehanizmima u vezi sa kršenjem dječijih prava.				
Šta će se promijeniti :	Postizanjem većeg obuhvata predškolskim obrazovanjem povećavaju se mogućnosti djece za dalji razvoj i napredak u obrazovanju i indirektno smanjuje rizik od napuštanja osnovnog i srednjeg obrazovanja. Afirmativnim mjera usmjerenih na podršku u pristupu i održivosti djece koja pohađaju osnovno i srednje obrazovanja (subvencioniranje prevoza, školkog pribora, udžbenika) povećavaju se mogućnosti djece za sticanje dobrih kvalifikacija pa time i za zapošljavanje ili nastavak visokog obrazovanja. Poboľšanjem infrastrukture u škola osigurava se sigurnije i kvalitetnije obrazovanje djece. Organizovanjem radionica, učenici i roditelji osnažit će se da prepoznaju slučajeve kršenja prava djeteta u svakom okruženju (porodici, školi, zajednici) i na njih pravovremeno reaguju, kao i da kroz različite inicijative aktivno utiču na sistemske promjene i postanu aktivni građani.				
Indikatori:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Broj djece predškolskog uzrasta koja su uključena u predškolsku ustanovu 2. Broj djece iz ranjivih grupa za koje je sufinansiran boravak djeteta u predškolskoj ustanovi 3. Broj programa predškolskog obrazovanja koja su realizovana u ruralnim zajednicama i broj djece koja su obuhvaćena programima 4. Broj edukovanih odgajatelja i drugog stručnog kadra 5. Broj novouposlenih stručnog osoblja u predškolskoj ustanovi 6. Broj djece koja su prošla kroz obavezan program pred polazak u školu 7. Izrađena Analiza o stanju infrastrukture i opremljenosti škola 8. Broj opremljenih kabineta za predmetnu i stručnu nastavu 9. Broj knjiga nabavljenih za školske biblioteke 10. Broj učenika kojima se sufinansira prijevoz do škole 11. Broj učenika kojima je obezbijeđen školski pribor 12. Broj stipendiranih učenika 13. Broj angažovanih logopeda i broj povećanih sati logopeda 14. Broj organizovanih edukacija i broj educiranih nastavnika i stručnog osoblja 15. Broj održanih radionica i broj educiranih članova Vijeća učenika i Vijeća roditelja 				

OBLAST - ZDRAVSTVENA ZAŠTITA DJECE

CILJ C:		UNAPRIJEDITI DOSTUPNOSTI I POBOLJŠATI KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE DJECE				
Mjera C1:	<i>Unaprjediti infrastrukturu i usluge u zdravstvenoj ustanovi</i>	Godisnj a procjen a sredstav a	ROK REALIZACIJE			IZVOR SREDSTAVA
			2023	2024	2025	
Aktivnost C.1.1.	Osnovanje Centra za rani rast i razvoj	2.000 KM		X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnosti C.1.2.	Prilagoditi unutrašnjost prostora Doma zdravlja i porodičnih ambulanti za djecu (oslikati zidove, obezbijediti kutak za djecu i sl.)	500 KM	X	X	X	Općina, lokalna preduzeća, Donatorska sredstva
Mjera C2:	<i>Educirati djecu od najranije dobi o zdravlju i zdravim stilovima života</i>					
Aktivnost C.2.1.	Realizovati program „Vrtići-prijatelji zdrave ishrane“ u predškolsku ustanovu	200 KM	X	X	X	Općina, Donatorska sredstva
Aktivnost C.2.2.	Organizovati predavanja za učenike osnovne i srednje škole o zdravoj ishrani i kreirati Vodič o pravilnoj ishrani	150 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnost C.2.3.	Organizovati predavanja o pravilnom održavanju oralne higijene za preškolsku djecu i učenike	100 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnost C.2.4.	Organizovati predavanja o seksualnom i reproduktivnom zdravlju za učenike srednje škole	100 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Zemlja djece u BiH, Donatorska sredstva
Aktivnost C.2.5.	Organizovati predavanja na temu bolesti ovisnosti za učenike predmetne nastave u osnovnim školama i srednjoškolce	100 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnost C.2.6.	Sprovesti javnu kampanju o štetnosti konzumacije cigareta, nargila i opojnih sredstava	200 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva

Mjera C3:	<i>Preveniranje i rano otkrivanje oboljenja kod djece</i>					
Aktivnost C.3.1:	Organizovati redovne godišnje sistematske preglede za djecu uzrasta pred polazak u školu, u petom i osmom razredu osnovne škole te trećem razredu srednješkole	200 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnost C.3.2.	Sprovesti skrining vida kod predškolske djece i učenika razredne nastave	300 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnost C.3.3.	Sprovesti skrining karijesa kod učenika osnovne škole	300 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Aktivnost C.3.4.	Sprovesti skrining lokomotornog sistema kod učenika osnovne škole	300 KM	X	X	X	Ministarstva zdravstva, Donatorska sredstva
Mjera C4	<i>Unaprijediti zdravstvenu zaštitu trudnica, dojilja i dojenčadi</i>					
Aktivnost C.4.1.	Sprovesti kampanju promocije dojenja	100 KM	X	X	X	UNICEF, resorna ministarstva zdravstva, donatorska sredstva
Aktivnost C.4.2.	Sprovesti kampanju promocije redovne imunizacije djece i mobilne aplikacije „Moj kalendar imunizacije“	100 KM	X	X	X	UNICEF, resorna ministarstva zdravstva, donatorska sredstva
Mjera C5.	<i>Unaprijediti kapacitete kod zdravstvenih radnika za rad sa djecom iz ranjivih grupa</i>					
Aktivnost C.5.1	Organizovati obuke za zdravstvene radnike na temu rada sa djecom žrtvama nasilja i eksploatacije	500 KM	X	X	X	Donatorska sredstva
Aktivnost C.5.2.	Organizovati obuke na temu Smjernica za procjenu i utvrđivanje najboljeg interesa djeteta u oblasti zdravstvene zaštite	500 KM	X	X	X	Donatorska sredstva
Mjera C6.	<i>Unaprijediti kontrolu i nadzor nad prodajom duhana i alkohola adolescentima te pristupu igara na sreću i kockanja</i>					
Aktivnost C.6.1.	Izraditi situacionu analizu poštivanja zakona u pogledu blizine objekata u kojima se prodaje duhan, alkohol i kladionica obrazovnim ustanovama sa prijedlogom mjera za unapređenje stanja	200 KM	X			Donatorska sredstva
Aktivnost C.6.2.	Uspostaviti redovne inspeksijske kontrole rada ugostiteljskih i maloprodajnih trgovačkih objekata u vezi sa prodajom duhanskih prerađevina i alkohola maloljetnim osobama, i kladionica po pitanju kontrole zabrane kladenja za	-	X	X	X	Iz redovnih sredstava inspeksijskih

	osobe ispod 18 godina						organa
Izveštajna institucija	Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja	Nosilac aktivnosti :	C.1. Dom zdravlja C.2.1. Obdanište C.2.3. - C.2.5. Dom zdravlja C.2.6. Grupa za dobrobit djece C.3. Dom zdravlja C.4. Dom zdravlja C.5. Dom zdravlja C.6.1. Grupa za dobrobit djece C.6.2. Inspekcije	Subjekti sa kojima se saraduje:	Resorna ministarstva, federalni i kantonalni zavod za javno zdravstvo, UNICEF, Zemlja djece u BiH, NVO,		
Opis problema:	Zbog nedostatka redovnih i sveobuhvatnih sistematskih pregleda od najranije dobi, pojedina oboljenja kod djece, poput različitih deformiteta lokomotornog sistema, karijesa, oslabljenog vida i sluha, govornih poremećaja se vrlo kasno otkrivaju zbog čega njihovo liječenje traje duže i/ili ostavlja trajne posljedice. Zbog neuravnotežene ishrane izražena je pretilost kod djece ili određeni zdravstveni problemi od najranije dobi, dok je starosna dob djece koja konzumiraju cigarete i alkohol sve niža upravo iz razloga olakšane dostupnosti ovih proizvoda. Narkomanija je prisutna u općini Čelić i podaci iz Policijske stanice ukazuju da je u porastu i broj maloljetnih osoba koje uživaju i/ili distribuiraju narkotička sredstva. Veliki broj kladionica, posebno u blizini obrazovnih ustanova, i nedoljedna kontrola njihovog rada u vezi sa klađenjem djece, razlog su zašto je kod djece ovo najdominatniji oblik bolesti ovisnosti. Sve više izrazito mladih žena oboljeva od karcinoma grlića maternice što je najčešće posljedica nedeovoljne brige o vlastitomreproduktivnom zdravlju i znanju o spolnoprenosivim bolestima još u adolescentnoj dobi.						
Šta će se promijeniti:	Cilj je osigurati da sva djeca imaju pristup zdravstvenoj zaštiti i da se u kontinuitetu prati njihovo zdravstveno stanje kroz periodične preventivne preglede. Sa jačanjem kapaciteta djece u vezi sa zdravim životnim navikama, reproduktivnoim zdravlju i bolesti ovisnosti smanjiti će se pretilost kod djece, broj učenika koji konzumiraju cigarete, alkohol i opojna sredstva te prevenirati neželjene maloljetničke trudnoće. U saradnji sa nadležnim institucijama pravovremeno će se otkriti slučajevi nasilja djecom i trgovine ljudima. Stvoriti će se sigurno okruženje oko škole u kojem će se otkloniti otežati pristup djeci za konzumaciju cigareta, alkohola i opjnih sredstava od stranu učenika. Maloljetni pacijenti sa invaliditetom i žrtve nasilja uživati će adekvatnu zdravstvenu zaštitu i prema njima će se postupati u skladu sa najboljim interesom djeteta.						
Indikatori:	C.1.1. Uspostavljen i opremljen Centar za rani rast i razvoj C.1.2. Prostorije Doma zdravlja i porodičnih ambulanti prilagođene djeci pacijentima C.2.1. Implementiran program „Vrtići-prijatelji zdrave ishrane“ C.2.2. Broj održanih predavanja o zdravoj ishrani i broj obuhvaćenih učenika C.2.3. Broj održanih predavanja o pravilnom održavanju oralne higijene za preškolsku djecu i učenike i broj obuhvaćene djece i učenika						

- C.2.4. Broj održanih predavanja o seksualnom i reproduktivnom zdravlju za učenike srednje škole i broj obuhvaćenih učenika
- C.2.5. Broj održanih predavanja o bolesti ovisnosti za učenike predmetne nastave u osnovnim školama i srednjoškolce i broj obuhvaćenih učenika
- C.2.6. Broj sprovedenih kampanja i broj obuhvaćenih učenika
- C.3.1. Broj obavljenih sistematskih pregleda djece i učenika
- C.3.2. Broj obavljenih pregleda vida kod djece i učenika
- C.3.3. Broj obavljenih pregleda zubi kod učenika osnovne škole
- C.3.4. Broj obavljenih pregleda lokomotornog sistema kod učenika osnovne škole
- C.4.1. Broj sprovedenih ampanja za promociju dojenja
- C.4.2. Broj sprovedenih kampanja za imunizaciju djece
- C.4.2. Broj roditelja koji su preuzeli mobilnu aplikaciju „Moj kalendar imunizacije“
- C.5.1. Broj održanih edukacija i broj educiranih zdravstvenih radnika
- C.5.2. Broj održanih edukacija i broj educiranih zdravstvenih radnika
- C.6.1. Izrađena situaciona analiza
- C.6.2. Broj izvršenih inspekcijskih kontola

OBLAST – ŽIVOTNI STANDARD I SOCIJALNA ZAŠTITA

CILJ D:	POBOLJŠATI ŽIVOTNI STANDARD I SOCIJALNU INKLUZIJU DJECE I PORODICA SA DJECOM						
Mjera D1:	<i>Ojačati ljudske materijalne kapacitete CSR za pružanje socijalne i porodične zaštite</i>	Godisnja procjena sredstava	ROK REALIZACIJE			IZVOR SREDSTVA	
				2023	2024	2025	
Aktivnost D.1.1.	Uposliti dva stručna radnika	24.000 KM		X	X		Općina
Aktivnost D.1.2.	Educirati stručne radnike CSR o procjeni i utvrđivanju najboljeg interesa djeteta u porodičnopravnoj zaštiti	300 KM	X	X	X		CSR, Općina, Donatorska sredstva
Aktivnost D.1.3.	Prilagoditi prostor u CSR za obavljanje razgovora sa djecom i porodicama sa djecom u kriznim situacijama	500 KM	x				CSR, Donatorska sredstva
Mjera D2:	<i>Unaprijediti pristup sistemu socijalne zaštite za porodice sa djecom</i>						

Aktivnost D.2.1.	Kreirati informativno-edukativni materijal o pravima porodica sa djecom i različitim vidovima socijalnih usluga	200 KM	X			Općina, Donatorska sredstva
Aktivnost D.2.2.	Organizovati Dane otvorenih vrata CSR u ruralnim zajednicama (naseljima)	-	X	X	X	CSR
Mjera D3:	<i>Izraditi socijalnu kartu Općine Čelić</i>					
Aktivnost D.3.1:	Mapiranje socijalnog stanja i potreba stanovnika općine	13.000 KM		X	X	Ministarstvo socijalne politike, Općina, Donatorska sredstva
Aktivnost D.3.2.	Izrada elektronske baze podataka o socijalnom stanju domaćinstava	4.000 KM			X	Ministarstvo socijalne politike, Općina, Donatorska sredstva
Mjera D4	<i>Unaprijediti životni standard porodica sa djecom</i>					
Aktivnost D.4.1.	Osigurati jednokratne novčane pomoći za rođenje djeteta	15.000 KM	X	X	X	Kantonalno ministarstvo za socijalnu zaštitu, Općina
Aktivnost D.4.2.	Osigurati sufinansiranje prevoza za učenike osnovne i srednje škole	KM	X	X	X	Kantonalno ministarstvo za obrazovanje, Općina
Aktivnost D.4.3.	Osigurati jednokratne novčane pomoći za porodice sa djecom u kriznom situacijama		X	X	X	Općina

Izveštajna institucija	Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja	Nosilac aktivnosti :	D.1. CSR D.2. CSR D.3.1. Grupa za dobrobit djece D.3.2. CSR D.4. CSR	Subjekti sa kojima se saraduje:	Kantonalno ministarstvo za socijalnu zaštitu, ministarstvo obrazovanja, NVO, Filozofski fakultet-Odsjek za socijalni rad
Opis problema:	Visok stepen nezaposlenosti ju općini e razlog zbog čega veliki broj djece živi u siromaštvu. Pristup sistemu socijalnih davanja nije zasnovan na potrebama zbog čega radno sposobno stanovništvo, bez obzira na tešku ekonomsko stanje, ne može ostvariti pravo na finansijsku novčanu pomoć. Teški uslovi života su uzrok povećanja socio-patološkim pojava u porodicama sa djecom, poput nasilja u porodici gdje se djeca najčešće pojavljuju kao žrtve ili svjedoci nasilja. CSR nema dovoljno stručnih radnika koji bi osim povećanog obima administrativnih poslova mogli odgovoriti i potrebama za stručnim radom u pogledu prevencije i suzbijanja devijantnih pojava u porodicama sa djecom. Nedostatak uvida u socijalno stanje porodica sa djecom dodatno otežava sistematičan pristup u rješavanju socijalnih problema. Djeca sa invaliditetom su u nedostatku servisa u samoj lokalnoj zajednici prinuđena da ostaju kod kuće i isključivo zavise od podrške svojih roditelja.				
Šta će se promijeniti:	Izrada socijalne karte stanovnika općine Čelić će prevenirati i obezbijediti djelotvorniji i proaktivniji pristup u rješavanju socijalnih problema porodica sa djecom. To će također doprinjeti i realnijem planiranju optimalnih budžetskih sredstava za unapređenje socijalnog stanja porodica sa djecom. Sa jačanjem stručne kadrovske strukture CSR olakšati će se pristup građana na stručnu podršku, posebno kada su u pitanju porodice sa djecom, žrtve nasilja, djeca sa invaliditetom, djeca u konfliktim razvodima i sl., te postići bolja informisanost građana o pravima iz sistema socijalne zaštite.				
Indikatori:	D.1.1. Broj novouposlenih stručnih radnika u CSR D.1.2. Broj edukacija i broj educiranih stručnih radnika D.1.3. Prostor u CSR prilagođen potrebama razgovora sa djetetom D.2.1. Broj odštampanih i podijeljenih informativnih materijala D.2.2. Broj održanih Dana otvorenih vrata u ruralnim naseljima D.3.1. Broj anketiranih domaćinstava D.3.2. Uspostavljena baza podataka D.3.3. Izrađena socijalna karta D.4.1. Broj korisnika/porodilja jednokratne novčane pomoći D.4.2. Broj učenika kojima je sufinansiran prevoz do škole D.4.3. Broj porodica sa djecom korisnika jednokratne novčane pomoći				

OBLAST – SIGURNOST DJECE I ZAŠTITA OD NASILJA

CILJ E:	OSIGURATI BEZBJEDNO I NENASILNO OKRUŽENJE ZA DJECU					
Mjera E1:	<i>Unaprijediti sigurnost djece u porodici i zajednici</i>	Godisnja procjena sredstava	ROK REALIZACIJE			IZVOR SREDSTA VA
			2023	2024	2025	
Aktivnost E.1.1.	Sprovesti istraživanje o prisutnosti nasilja kod djece školskog uzrasta	3.000 KM	X	X		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke
Aktivnost E.1.2.	Edukacija učenike osnovnih i srednjih škola na temu nasilja nad djecom i mehanizmima zaštite	500 KM		X	X	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, donatorska sredstva
Aktivnost E.1.3.	Edukacija učenika srednje škole na temu suzbijanja trgovine ljudima	300 KM		X	X	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, donatorska sredstva
Aktivnost E.1.4.	Edukacija roditelja djece predškolske dobi i učenika osnovne škole (razredne nastave) o nenasilnim oblicima odgoja djeteta	300 KM	X			Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke donatorska sredstva
Aktivnost E.1.5.	Edukacija nastavnog i stručnog osoblja u obrazovnim ustanova o prepoznavanju nasilja nad djecom i referalnom mehanizmu postupanja	1.000 KM		X		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke donatorska sredstva
Aktivnost E.1.6.	Edukacija članova lokalnog referalnog mehanizma za suzbijanje eksploatacije djece na temu trgovine ljudima, sa fokusom na djecu	200 KM		X	X	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke donatorska

							sredstva
Aktivnost E.1.7.	Edukacija učenika osnovnih i srednjih škola na temu nasilja nad djecom u digitalnom okruženju	300 KM		X	X		Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke donatorska sredstva
Mjera E2:	<i>Unaprijediti sigurnost djece u saobraćaju</i>						
Aktivnost E.2.1.	Organizovanje općinskog takmičenja djece u izpoznavanja saobraćajnih i sigurnosnih pravila i vještine upravljanja biciklom, pod nazivom "Sigurno u prometu"	1.500 KM	X	X	X		Kantonalno ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja, donatorska sredstva
Aktivnost E.2.2.	Edukacija učenika završnog razreda srednje škole o sigurnosti u saobraćaju (uticaj alkohola i opojnih sredstava na vozačke sposobnosti- opasnosti i rizici, brza vožnja i dr.)	500 KM		X	X		Kantonalno ministarstvo trgovine, turizma i saobraćaja, donatorska sredstva
Izveštajna jedinica:	Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja	Nosilac aktivnosti :	E.1. Grupa za sigurnost djece E.2.1. Osnovne škole E.2.2. Policijska stanica	Subjekti sa kojima se saraduje:		MUP TK, ministarstvo obrazovanja, NVO,	
Opis problema:	Vršnjačko nasilje i nasilje nad djecom je prisutno u svim okruženjima. Fizičko kažnjavanje djece je jedan od najzastupljenijih oblika discipliniranja djece u porodici. Na području općine zabilježen je i slučaj trgovine ljudima u svrhu seksualne eksploatacije djevojaka, uključujući i maloljetno lice. Većina djece ima pristup internetu, kome ga neograničeno i bez kontrole odraslih a nerijetko su izloženi pornografskim sadržajima. Djeca nemaju dovoljno kompetencija da prepoznaju i znaju načine zaštite od cyberbullying-a, Broj saobraćajnih udesa na području općine je u porastu a djeca kao učesnici u saobraćaju su stalno izložena riziku od povređivanja.						

Šta će se promijeniti:	Provedbom navedenih aktivnosti znatno će se poboljšati sigurnost djece u svim okruženjima, u porodici, školi i zajednici. Cilj je da se ojačaju kapaciteti djece da pravovremeno znaju prepoznati sve rizike i opasnosti od nasilja, u realnom i digitalnom okruženju, kao i da znaju koristiti referalni mehanizam prijave i zaštite. U kontinuitetu će se raditi sa djecom i na razvijanju nenasilnih oblika komunikacije kako bi se suzbilo vršnjačko nasilje i svaki se učenik osjećao sigurno u školi. Sa edukacijama adolescenata o sigurnosti u saobraćaju povećati će se nivo njihove odgovornosti u svojstvu učesnika u saobraćaju, kao pješaka, putnika i budućih vozača.
Indikatori:	E.1.1. Sprovedeno istraživanje, broj učenika koji su obuhvaćeni istraživanjem E.1.2. Broj održanih edukacija i broj educirane djece i učenika E.1.3. Broj održanih edukacija i broj obuhvaćenih učenika E.1.4. Broj održanih edukacija i broj educiranih roditelja E.1.5. Broj održanih edukacija i broj educiranih nastavnog i stručnog osoblja E.1.6. Održana edukacija i broj educiranih članova E.1.7. Broj održanih edukacija i broj educiranih učenika E.2.1. Organizovano takmičenje, broj učenika koji su učestvovali u takmičenju E.2.2. Broj održanih edukacija i broj učenika obuhvaćenih edukacijom

OBLAST – SPORT, REKREACIJA, KULTURA I INFORMISANOST

CILJ F:	OSIGURATI DJECI KVALITETNO SPROVOĐENJE SLOBODNOG VREMENA					
Mjera F1:	<i>Obezbijediti djeci jednak pristup sportskim, kulturnim i rekreativnim aktivnostima na cijelom prostoru općine</i>	Godisnja procjena sredstava	ROK REALIZACIJE			IZVOR SREDSTAVA
			2023	2024	2025	
Aktivnost F.1.1.	Afirmativnim mjerama podsticati uključivanje djece u sportske klubove, kulturno-umjetnička društva i udruženja koji rade sa djecom, sredstvima iz općinskog budžeta, organizovanjem kampanja tipa „otvorena vrata“	30.000 KM	X	X	X	Općina Čelić (sredstva iz budžeta namijenjena za rad sportskih klubova)
Aktivnost F.1.2.	Organizovati festival „Dječiji život nije šala i ja imam svoja prava“ u okviru obilježavanja „Dječije nedjelje“	500 KM	X	X	X	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i

							povratak TK, Donatorska sredstva
Aktivnost F.1.3.	Izgraditi dječija igrališta (sa toboganom, lulačkama,..) inkluzivnog karaktera u centralnom i područnim naseljima	30.000 KM	X	X	X		Donatorska sredstva
Mjera F2:	<i>Razvijanje posebnih vještina kod djece kroz sportske i rekreativne aktivnosti</i>						
Aktivnost F.2.1.	Organizovati školska sportska takmičenja djece na nivou općine	1000 KM	X	X	X		Općina Čelić, Donatorska sredstva
Aktivnost F.2.2.	Organizovanje aktivnosti „Pješačenje do zdravlja“ za učenike osnovne i srednje škole (kroz časove tjelesnog odgoja	-	X	X	X		-
Aktivnost F.2.3.	Besplatna škola plivanja za predškolsku i školsku djecu	3000 KM	X	X	X		Općina Čelić
Aktivnost F.2.4.	Postaviti klizalište za djecu	20.000 KM		X	X		Općina Čelić, Donatorska sredstva
Aktivnost F.2.5.	Obezbijediti i podržati neformalne kurseve muzike, glumei plesa za djecu u općini	3000 KM		X	X		Općina Čelić, Donatorska sredstva
Mjera F3:	<i>Poboljšati kvalitet života djece kroz zdrave stilove življenja</i>						
Aktivnost F.3.1.	Organizovanje različitih aktivnosti za djecu-izviđačke, aktivnosti na upoznavanju i zaštiti prirodne okoline, uređenja dvorišta za igru i zelenih površina	200 KM	X	X	X		Općina Čelić, Donatorska sredstva
Izveštajna jedinica:	Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja	Nosilac aktivnosti :	F.1.1. Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja F.1.2. Grupa za dobrobit djece F.1.3. Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja F.2.1. Osnovne škole F.2.2. Osnovne škole F.2.3. Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja	Subjekti sa kojima se saraduje:	Resorna ministarstva, sportski klubovi, Pozorište mladih Tuzla, kulturno-umjetnička društva, NVO		

			F.2.4. Služba za opću upravu, društvene djelatnosti i boračka pitanja F.2.5. Gradska biblioteka F.3.1. Sportski izviđača		
Opis problema:	Zbog nedostatka društvenih, kulturnih i sportskih sadržaja i udaljenosti općine od administrativnog sjedišta kantona djeca u općini čelić nemaju priliku da kvalitetno sprovedu svoje slobodno vrijeme i ispolje svoje kreativne sposobnosti i talente. Infrastruktura u oblasti sporta nije na zadovoljavajućem nivou, nije prilagođena potrebama i sigurnosti djece i odnosi se samo na fudbal. Postoje značajni prirodni potencijali koji bi se mogli staviti u funkciju sporta i zdravih stilova života djece ali se ne koriste. U općini ne postoji dječije igralište za najmlađe stanovnike. Djeca iz ruralnih područja su posebno uskraćena za sportski, kulturni i društveni život.				
Šta će se promijeniti:	Izgradnja dječijeg igrališta i drugih sadržaja za djecu, poput klizališta, značajno bi unaprijedila društveni život djece tokom cijele godine. Uz mala ulaganja obezbijedili bi se kontinuirani kulturni i sportski sadržaji za djecu a kroz javno-privatno partnerstvo svoj djeci bi se omogućilo da steknu dodatne sportske vještine. Sa kvalitetnim provođenjem slobodnog vremena smanjiti će se boravak djece na ulici, destruktivna i devijantna ponašanja, bolesti ovisnosti, a povećati broj talentirane djece i djece koja su usvojila zdrave stilove života.				
Indikatori:	F.1.1. Broj djece koja su uključena u sportske klubove, kulturno.umjetnička društva i sl. F.1.2. Organizovan Festival, broj aktivnosti i broj djece koja su obuhvaćena aktivnostima F.1.3. Broj rekonstruisanih i izf+građenih dječijih igrališta F.2.1. Broj sportskih takmičenja, broj učesnika F.2.2. Broj organizovanih aktivnosti, broj djece učesnika F.2.3. Organizovana škola plivanja, broj djece koja su pohađala školu F.2.4. Postavljeno klizalište u općini F.2.5. Broj organizovanih kurseva, broj djece koja su obuhvaćena kursom F.3.1. Broj organizovanih izviđačkih aktivnosti i broj uključene djece				

IX PRAĆENJE REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZA DJECU

Realizacija Akcionog plana za djecu općine Čelić pratiti će multisektoralna Grupa za dobrobit djeteta. Na osnovu dostavljenih podataka i informacija od izvještajnih jedinica, najkasnije do 28.02., Grupa će sačini izvještajo implementaciji aktivnosti iz Akcionog plana za prethodnu kalendarsku godinu i dostaviti Načelniku Općine na dalje razmatranje i usvajanje.

Nakon 2025. godine potrebno je uraditi evaluaciju Akcionog plana za djecu. Evaluaciju će raditi lokalna Grupa za dobrobit djece da bi se mjerenjem postignuća utvrdio stepen uspješnosti realizacije planiranih aktivnosti i da bi se odredio obim aktivnosti za naredni period od najmanje tri godine. Osnovu evaluacije čine mjere i očekivana postignuća u periodu realizacije Akcionog plana za djecu, tako da će se na kraju perioda implementacije plana dobiti tačna ocjena uspješnosti realizacije plana.

Sredstva predviđena za realizaciju Akcionog plana za djecu općine Čelić 2023-2025 u budžetu Općine Čelić planiraće se i realizovati u skladu sa mogućnostima.

Na osnovu člana 2.12. stav 8., Izbornog zakona Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, broj: 23/01, 7/02, 9/02, 20/02, 25/02- ispravka, 4/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05- ispravka, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14, 31/16, 41/20, 38/22, 51/22, 67/22), člana 10. stav 11. Uputstva o utvrđivanju kvalifikacija, broju, imenovanju, obuci i razrješenju članova izborne komisije osnovne izborne jedinice u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", broj 1/22 – prečišćeni tekst, 13/22) i člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić”, broj: 3/2017), Općinsko vijeće Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i:

O D L U K U

o imenovanju člana Općinske izborne komisije Čelić

Član 1.

Ovom Odlukom imenuje se Semir Redžić, diplomirani inženjer drumskog saobraćaja iz Čelića općina Čelić, za člana Općinske izborne komisije Čelić.

Član 2.

Mandat imenovanog traje sedam godina, računajući od dana davanja saglasnosti Centralne izborne komisije BiH na ovu Odluku.

Član 3.

Ova Odluka objavit će se u "Službenom glasniku općine Čelić".

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-45-560/23
Čelić, 22.06.2023.godine

Na osnovu člana 13. i 35. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 17. stav 1. tačka 6. i člana 29. Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garažnog prostora („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 9/2021), člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Općinsko vijeće općine Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i :

O D L U K U

o dodjeli u zakup poslovnih prostorija neposrednom pogodbom
Udruženju penzionera općine Čelić

Član 1.

Udruženju penzionera općine Čelić dodjeljuje se u zakup neposrednom pogodbom poslovna prostorija u ulici Zlatnih ljiljana broj 7, označena sa rednim brojem 6, koja se nalazi na drugom spratu poslovnog objekta izgrađenog na zemljištu označenom kao k.č. 842/1, upisane u KKU broj: 484 i ZK uložak broj: 484 KO Čelić, ukupne površine 13.44 m².

Član 2.

Poslovna prostorija iz tačke 1. ove Odluke dodjeljuje se u zakup na period od 5 godina, s tim da se po isteku ovog perioda zakupni odnos može produžiti, uz saglasnost obje strane.

Član 3.

Mjesečna zakupnina za poslovnu prostoriju iz člana 1. ove Odluke u skladu sa članom 23. Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža, utvrđuje se u iznosu od 40,32 KM.

U skladu sa članom 29. Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garaža Zakupac je, oslobođen od plaćanja zakupnine iz stava 1. ovog člana za period na koji će biti zaključen Ugovor o zakupu poslovne prostorije.

Zakupac je obavezan da plaća sve troškove komunalnih usluga, električne energije i ptt usluga za poslovnu prostoriju iz člana 1. ove Odluke, a za period na koji će biti zaključen Ugovor o zakupu poslovne prostorije.

Član 4.

Detaljni uslovi zakupa poslovne prostorije regulisat će se ugovorom između Općine Čelić sa jedne strane i Udruženja penzionera općine Čelić sa druge strane, u skladu sa odredbama Odluke o davanju u zakup poslovnih zgrada, poslovnih prostorija i garažnog prostora, kao i propisima kojima su uređena pitanja zakupa poslovnih prostorija.

Član 5.

Zadužuje se Općinski načelnik da u svojstvu zakupodavca, u ime i za račun Općine sa Udruženjem penzionera općine Čelić zaključi Ugovor o zakupu poslovne prostorije u vlasništvu općine Čelić.

Član 6.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenom glasniku općine Čelić”.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVALAČI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-45-812/23
Čelić, 22.06.2023.godine

Na osnovu člana 4. Zakona o likvidacionom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/03), a u vezi sa Zakonom o privrednim društvima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj: 81/15, 75/21), člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Prijedloga za provođenje likvidacionog postupka, broj: 9/23 od 12.06.2023.godine, Općinsko vijeće općine Čelić u ime osnivača, na 22. redovnoj sjednici održanoj dana 22.06.2023. godine, d o n o s i :

ODLUKU

o prestanku rada i pokretanju postupka likvidacije JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Čelić

Član 1.

Javno preduzeće „Veterinarska stanica“ d.o.o. Čelić, 208. Brdske brigade broj 10., registrovano u registru privrednih društava Općinskog suda u Tuzli, Rješenje o registraciji broj: 032-0-Reg-11-002050 od 17.11.2011.godine, matični broj subjekta: 1-6390, prestaje sa radom.

Član 2.

Pokreće se postupak likvidacije Javnog preduzeća „Veterinarska stanica“ d.o.o. Čelić zbog neobavljanja registrovane djelatnosti.

Za likvidatora preduzeća u predstojećem likvidacionom postupku, predlaže se da se imenuje Nerim Džafić, mr poljoprivrede.

Član 3.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u „Službenom glasniku općine Čelić“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVALAČI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-45-1788/23
Čelić, 22.06.2023.godine

Na osnovu člana 13. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 49/06 i 51/09), člana 4. Zakona o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 12/03, 34/03 i 65/13), člana 25. Zakona o ustanovama („Službeni list RBiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), člana 64. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj: 10/20-prečišćeni tekst, 5/22), člana 17. Odluke o osnivanju Javne ustanove za predškolski odgoj obrazovanje „Čelić“ Čelić ("Službeni glasnik općine Čelić broj: 11/2021, 6/2022 i 7/2022), Odluke o utvrđivanju uslova i kriterija za imenovanja na pozicije u reguliranim organima općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“ broj: 2/2021) i člana 24. Statuta općine Čelić („Službeni glasnik općine Čelić“, broj: 3/2017), Općinsko vijeće Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i :

ODLUKU

o davanju ovlaštenja Općinskom načelniku za imenovanje privremenih članova Upravnog odbora Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Čelić“ Čelić

Član 1.

Daje se ovlaštenje Općinskom načelniku da imenuje privremene članove Upravnog odbora Javne ustanove za predškolski odgoj i obrazovanje „Čelić“ Čelić, do provođenja procedure konačnog imenovanja u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine i Zakonom o predškolskom odgoju i obrazovanju, na period najduže do tri mjeseca.

Član 2.

Odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u „Službenom glasniku općine Čelić“.

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r.

Broj: 01-45-1789/23
Čelić, 22.06.2023 .godine

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINA ČELIĆ
OPĆINSKO VIJEĆE ČELIĆ

Broj: 01-45-971/22

Čelić, 22.06.2023. godine

Na osnovu člana 12.stav 3. Zakona o vladinim, ministarskim i drugim imenovanjima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 12/03, 34/03 i 65/13), člana 64. stav 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 46/10 i 75/13) i člana 24. Statuta općine Čelić ("Službeni glasnik općine Čelić", broj: 3/2017) u postupku imenovanja člana Upravnog odbora iz reda stručnih radnika JZU „Dom zdravlja” Čelić, broj: 04/1-752-04/23 od 10.04.2023. godine, Općinsko vijeće Čelić na 22. redovnoj sjednici održanoj dana, 22.06.2023.godine, d o n o s i :

R J E Š E N J E

o konačnom imenovanju člana Upravnog odbora
iz reda stručnih radnika JZU "Dom zdravlja" Čelić

I

Za člana Upravnog odbora JZU „Dom zdravlja” Čelić iz reda stručnih radnika imenuje se:
1. dr Alen Hodžić doktor medicine.

II

Član Upravnog odbora iz tačke I ovog Rješenja imenuje se na mandatni period od 4 (četiri) godine.

III

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljeno u „Službenom glasniku općine Čelić”.

PREDSJEDAVAJUĆI
Mustafa Ljaljić s.r.